

As Aida Աիդաի դերում

As Aida

Աիդաի դերում

Anita Darian

Անիտա Դարեան

1927

Soprano, concert singer, and teacher Anita Darian was born in Detroit. She received her Bachelor of Arts in voice-music from the Curtis Institute of Music in Philadelphia. She received her advanced training at Juilliard in New York with Jenny Tourel. With her unusual four octave voice, she became a soloist with the New York City Opera and has performed with major orchestras throughout the United States, including the New York Philharmonic with Leonard Bernstein and the Fidelio and Young Peoples Concert for the Columbia Broadcasting System.

Anita has appeared in the following productions: *Carmina Burana*, *La Traviata*, *Tosca*, *Tales of Hoffman*, *Flower Drum Song*, *The King and I*, *Showboat*, *The Tonight Show (NBC)*; played *Mother Abbess*, *Sound of Music* with Roberta Peters and Theodore Bikel; represented the United States for Public Radio, performed in *Porgy and Bess* in Belgium, Brussels, and Amsterdam. She also recorded *Lady be Good* for the Library of Congress in Washington, D.C. Her albums include: *Showboat*, *The King and I*, and *Ned Rorem's Four Dialogues*.

Anita has won many awards during her illustrious career: Voice of Tomorrow (New York's WEVD Radio), the Dennis James Chance of a Lifetime award and the Arthur Godfrey show.

Կամերային եւ օպերային երգչուհի, սոպրանո Անիտա Դարեանը ծնել է Դիտրոյտում: Երաժշտական նախնական կրթութիւնը ստացել է Նիւ Եորքի «Ջուլիարդ» երաժշտանոցում ուսուցիչ Ջէնի Թուրելիի մօտ, ապա՝ շարունակել Ֆիլադելֆիայի «Քրթիս» երաժշտական ինստիտուտում:

Ունի չորս օկտաւի ձայնածաւալ՝ սոպրանոյի բարձրից մինչեւ բարիտոնի ամենացածր հնչիւնները, ունակ է արտաբերել անգամ էլեկտրոնային նազարանների նման հնչիւններ:

Նեռուստատեսութիւնում մասնակցել է կատակերգական ներկայացումների: Ոչ միայն ձայնային բացառիկ տւեալները, այլեւ նախասիրութիւնների, ոճերի բազմազանութիւնը երգչուհուն տանում է երաժշտական տարբեր ժանրերի բնագաւառներ՝ օպերա, կամերային եւ սիմֆոնիկ նազախմբի հետ երգեցողութիւն: Կատարել է Մոցարտի, Օֆենբախի, Բեթհովենի, Վերդիի, Բիզէի, Պուչչինիի, Դորժակի եւ Բերլիոզի օպերաներէ դերերգեր:

Նիւ Եորքի ֆիլհարմոնիկ նազախմբի հետ, Լէոնարդ Բերնսթայնի ղեկավարութեամբ, վիրտուոզ կատարել է Բուսիի «Գոնգոլոդո ֆոր Զըզո»-ն: Ելոյթներ է ունեցել է Ամերիկայի լաւագոյն սիմֆոնիկ նազախմբերի հետ: Մասնակցել է երաժշտական կատակերգութիւնների՝ «Ֆլաուր դրամ սանգ», «Թագաւորը եւ ես», «Շոուի նաւակը», «Երաժշտութեան արձագանքը»: Ռոբերտա Փիթերզի եւ Թիւդոր Բիքլի ընկերակցութեամբ երգել է «Օքլահոմա», «Սթէյթ Ֆէյր» եւ «Կարուսել» երաժշտական օպերետներում եւ կինոներում: 1970-ին սրցանակ է շահել Չայկովսկու անւան միջազգային մրցոյթում:

Anita Darian

Photo by: Irwin Dribber, New York

Vartuhi Varteresian, stage and film actress, was born in Bucharest, Romania. She repatriated to Armenia in 1946 and studied at the Leninakan Dramatic Stage Studio. She began her professional career with the same theater the following year.

Vartuhi enjoyed success from the start; consequently, she did not suffer the deprivations and hardships of so many other young aspirants. She made many notable contributions to the stage early in her career: Nastia in Gorky's *The Enemies*, Polina in Ostrovsky's *The Unfortunate*, Larissa in *Protective Office*, Teresa in Papazian's *The Stone*, Margaret in Shirvanzadeh's *For Honor*, Margaret in Schiller's *The Robbers*, Mirandolina in Goldoni's *The Mistress of the Hotel*, Estrelia in Chabrier's *The Star of Seville*, and especially as Desdemona in *Otello*. She performed opposite Vahram Papazian, Hrachia Nersisian, and Gurgen Janibegian.

In 1956, Vartuhi participated in the ten-day Armenian Art Festival held in Moscow. Her performance paved the way for her to work with the legendary Gabriel Sundoukian State Theater. Her talent flourished in this new environment, and other artists soon accepted her as an equal. Vartuhi enriched the legacy of the Armenian stage with her brilliant performances. Her most memorable roles were that of Anoush in Baronian's *Brother Baghdasar*, Margaret in *Khatabala*, Gegel in Sundoukian's *Bebo*, Nvart in Nayiri Zarian's *Ara the Handsome*, Suzi in Kronin's *Deacon Brodie*, Virginia in De Philipo's *Saturday, Sunday, Monday*, Nastasia Filipovna in Dostoyevsky's *Idiot*, Elizabeth in Arthur Miller's *The Witches of Salem*, Judith in Gutzkov's *Uriel Acosta*, and especially her incomparable Johnny in William Saroyan's *My Heart's in the Highlands*.

Vartuhi was also an accomplished movie actress, playing the lead role in more than ten artistic films: Margaret in *For Honor*, Mariam in *The Mother's Heart*, Taquhi in *Karine*, to list a few. She had a broad range as an actress. She could play any role with equally well; comedy, tragedy, and melodrama; the full gamut of artistic genre.

Among the many honors bestowed upon her, perhaps the most important was being named the Laureate of the Republic of Armenia in 1965.

ատրոնի եւ կինոյի դերասանուհի, ՀՍՍՀ ժողովրդական արտիստուհի՝ 1965: Վարդուհի Վարդերեսեանը ծնել է Բուխարեստում: Հայրենիք է ներգաղթել 1946 թին: Սովորել է Լենինականի դրամատիկական թատրոնին կից ստուդիայում: 1947 թականից նոյն թատրոնի դերասանուհի էր: Կարճ ժամանակում նա հասաւ յաջողութեան, այնպիսի գեղարւեստական նաւաճումների, ինչպէս՝ Նաստիան (Գորկու «Թշնամիներ»), Պոլինան, Լարիսան (Օստրովսկու «Եկամտաւոր պաշտօն») «Անօժիտը»), Թերեզը (Փափազեանի «Ժայռ»), Մարգարիտը (Շիրվանզադէի «Պատի համար»), Միրանդոլինան (Գոլդոնիի, «Հիրանոցի տիրուհին»), Էստրելլան (Չարրիերիի «Սեպիլայի աստղը») եւ յատկապէս Դեզդեմոնան (Շեքսպիրի «Օթելլօ») խաղալով բեմի այնպիսի վարպետների հետ՝ ինչպէս՝ Վահրամ Փափազեանը,

Հրաչեա Ներսիսեանը, Գուրգէն Զանիբէկեանը: 1956 թին Վարդուհի Վարդերեսեանը մասնակցել է Մոսկայում հայ արւեստի տասնօրեակին, որտեղ ունեցած յաջողութիւնը ճանապարհ է հարթել դէպի Գաբրիէլ Սունդուկեանի անան պետական թատրոն, ուր ցայտունօրէն կերպարոյեց՝ Անուշ (Պարոնեանի «Պաղտասար աղբար»), Մարգրիտ, Կեկէ (Սունդուկեանի «Խաթաբալա», «Պէպօ»), Նարդ (Նայիրի Զարեանի «Արա Գեղեցիկ»), Մարգօ (Գ. Տէր Գրիգորեանի «Վերջին մեխակներ»), Սիւզի (Կրոնինի «Բրոուդիի ամբոցը»), Վիրջինիա (Էդ. դէ Ֆիլիպոյի «Շաբաթ, Կիրակի, Երկուշաբթի»), Նաստասիա Ֆիլիպովնա («Ապուշը» ըստ Դոստոյեւսկու), Էլիզաբէթ (Միլլերի «Սէլլեմի վիճակները»), Յուդիթ (Գուցկովի «Ուրիէ Ակոստա»): Մասնատրաբար անգերազանցելի է նրա Ջոնին (Սարոյեանի «Իմ սիրտը լեռներում է») պիեսում: Դերասանուհին հասասարագօր ուժով խաղացել է նաեւ կինոյում: Տասից աւելի գեղարւեստական կինոֆիլմերի գլխատր հերոսուհիների մարմնատրոն է նա. օրինակ, Մարգարիտ «Պատի համար», Մարիամ «Մօր սիրտը», Թագուհի «Կարինէ» եւ այլն:

Vartuhi Varteresian

Vartuhi as Margaret and Medaxia Simonian as Natalia in Sundoukian's *Khatabala*
Մարգրիտի դերում «Խաթաբալա», Նատալիայի դերում Մետաքսեա Սիմոնեան

As Queen Eleanor in Shakespear's *King John*
Թագուհի Էլիանորի դերում «Ջոն արքա»

Anna Nshanian

Աննա Նշանեան

1930

Anna Nshanian, the distinguished soprano of Armenia, was born in Cairo, Egypt. At the tender age of thirteen, while studying at the Galoustian Armenian local school, and without vocal training, she was selected to play the title role in Armen Dikranian's opera Anoush. She began her voice lessons in 1953 with the Italian Professor Bogiolino and followed that with Paris' Grand Opera prima donna Madeleine Soulon. In 1958, the famed Italian maestro, Barendin, invited Anna to sing as Floria Tosca in Puccini's *La Bohème*.

After attending these recitals, the principal conductor of Moscow's Bolshoi Theater, Mr. Zeltin, invited her on a nine-day concert tour of Moscow, Leningrad (St. Petersburg), and Yerevan. The tour was a great success and Anna received a rare offer from Zeltin's theater. After visiting Armenia, Anna decided to move to Yerevan and study Armenian music. In 1959, she enrolled at the Gomidas Conservatory of Music, graduating in 1963 with honors. In 1967, the Soviet Armenian government proclaimed her "Merited singer of Armenia." She then joined the Spendirian Opera and Ballet Theater and became a prima donna. She performed regularly until 1980. Anna performed in numerous operas in the major cities of the world. Her major classical roles were Anoush in Armen Dikranian's *Anoush*, Shoushan in *David Beg*, Olympia in Chukhajian's *Arshag II*, and Anna in Harutounian's *Sayat Nova*. She also performed in many modern operas; playing Nazik in *A Man from Legends*, Nato in Chirbashian's *Gikor*, Aghjik in Avedian's *Gragheh Ojagh*, and Annette in *Khordagoom*. She also sang many European opera roles including Violetta in Verdi's *La Traviata* and Desdemona in *Otello*. In 1969 she became the Popular Artist of Armenia. Anna settled in California, and in 1992 she founded the Anahit Armenian Music Group to introduce Armenian songs and music. She became the Armenian Popular artist in 1969.

Աննա Նշանեանը ծնել է Կահիրեում: ՀՍՍՀ վաստակաւոր արտիստուհի՝ 1969: Նա 13 տարեկանում կատարել է Անուշի դերը Տիգրանեանի «Անուշ» օպերայում (Կահիրէ): Չայնը՝ սոպրանո, սկսել է սշակել 1953-ից՝ իտալացի պրոֆեսոր Բոջիոլինոյի եւ Փարիզի «Գրանդ օպերա»ի մեներգչուհի Մադլէն Սուլոնի մօտ: 1958-ին Կահիրէի օպերայի կազմակերպած երգի մրցոյթին Իտալիայից հրաւիրած սայեստրօ Բարենդինին Աննա Նշանեանին վստահեց իտալական խմբի հետ երգելու Միմի (Պուչչինիի «Բոհեմա») օպերայում: Աննան հրաւիրեց իննօրեայ մենահամերգների Մոսկա, Լենինգրադ, Երեւան: Մենահամերգներն անցան բացառիկ յաջողութեամբ: 1963-ին գերազանց աւարտելով Կոմիտասի անան կոնսերւատորիան՝ նա ընդունեց Երեւանի Ալ. Սպենդիարեանի անան օպերային թատրոն, որպէս մեներգչուհի, ուր մնաց մինչեւ 1980-ը: Նրա գլխաւոր դերերգերից են՝ Վիոլետտա, Դեզմոնա (Վերդիի «Տրաւիատա», «Օթելլօ»), Օլիմպիա (Չուխաճեանի «Արշակ Բ»), Անուշ, Շուշան (Տիգրանեանի «Անուշ», «Դաւիթ բէկ»), Աննա (Ալ. Յարութիւնեանի «Սայաթ Նովա»): Աննա Նշանեանը համերգներով շրջագայել է ՄՍՀՄ-ի, Եւրոպայի, Միջին Արեւելքի, Ամերիկայի, Աստորալիայի բազմաթիւ քաղաքներում: Նա այժմ բնակւում է Ա.Մ.Ն.-ում, որտեղ իր ուսանողների հետ հիմնել է «Անահիտ» երգի համոյթը:

Anna Nshanian

Anna as Anoush in Armen Dikranian's *Anoush*
Անուշի դերում Ա. Տիգրանեանի «Անուշ»

s Olempia in Chukhajian's *Arshak II*, Mihran Yergat as Arshak
լինպիաի դերում Չուխաճեանի «Արշակ Բ»

As Violetta in Verdi's *La Traviata*
Վիոլետտայի դերում Վերդիի «Տրավիատա»

Medea Abrahamian was born in Yerevan. Cellist and Actress of the Republic of Armenia, She received her advanced training from the Gomidas Music Conservatory in Yerevan. In 1956, during her third year of advanced studies, Medea Abrahamian participated in the Vihani International Cellist Competition in Prague and won second prize. She continued her education with the legendary Rostropovich at the Moscow Music Conservatory in 1958. The famous cellist assessed his talented student's musical ability, saying: *Medea's talent is rare, and I am certain she will have a bright future.* Each of Medea Abrahamian's performances rises to the pinnacle of artistic virtuosity. Her audiences are spellbound, as if witnessing a sacred liturgy. Medea Abrahamian has performed solo concerts throughout the world, and she has participated in important international competitions: Teleman, Hayden, Verdi, Saint-Seans, Shuman, Schubert, Graun, Mendelssohn, Beethoven, Godard, Berceuse, Dvorak, Rimsky-Korsakov, and Rubenstein. She never fails to earn the highest praises from all who experience her superb mastery. The world press has written frequently about her unique musicality and her breathtaking performances. Medea Abrahamian has taught since 1962. She currently teaches at the ten-year Tchaikovsky Musical School for Children in Yerevan.

Medea Abrahamian was born in Yerevan. Cellist and Actress of the Republic of Armenia, She received her advanced training from the Gomidas Music Conservatory in Yerevan. In 1956, during her third year of advanced studies, Medea Abrahamian participated in the Vihani International Cellist Competition in Prague and won second prize. She continued her education with the legendary Rostropovich at the Moscow Music Conservatory in 1958. The famous cellist assessed his talented student's musical ability, saying: *Medea's talent is rare, and I am certain she will have a bright future.*

Each of Medea Abrahamian's performances rises to the pinnacle of artistic virtuosity. Her audiences are spellbound, as if witnessing a sacred liturgy. Medea Abrahamian has performed solo concerts throughout the world, and she has participated in important international competitions: Teleman, Hayden, Verdi, Saint-Seans, Shuman, Schubert, Graun, Mendelssohn, Beethoven, Godard, Berceuse, Dvorak, Rimsky-Korsakov, and Rubenstein.

She never fails to earn the highest praises from all who experience her superb mastery. The world press has written frequently about her unique musicality and her breathtaking performances.

Medea Abrahamian has taught since 1962. She currently teaches at the ten-year Tchaikovsky Musical School for Children in Yerevan.

Թ

աւջութակահարուհի, ՀՍՍՀ ժողովրդական արտիստուհի՝ 1980, Մեդեա Աբրահամեանը ծնել է Երեւանում: Մասնագիտական կրթութիւնն ստացել է Երեւանի Կոմիտասի անան կոնսերւատորիայում: 1953 թականից նա ուսումը շարունակել է աշակերտելով Մ. Ռոստրոպովիչին՝ Մոսկւայի կոնսերւատորիայում, որն աւարտել է 1956-ին: Նշանաւոր երաժիշտը բարձր է գնահատել իր տաղանդաւոր սանուհու կատարողական արւեստը, ասելով. «Հազազհատ է Մեդէայի օժտաճութիւնը, վստահ եմ նրա փայլուն ապագային»: Մասնակցել է Պրագայում կազմակերպաւծ Հ. Վիհանի անան թաւջութակահարների միջազգային մրցոյթին՝ 1956, ստանալով երկրորդ կարգի մրցանակը:

Մեդէա Աբրահամեանի իրաքանջիւր ելոյթը ընդունում է որպէս արւեստի տօն: Նրա ծրագրում ընդգրկաւծ են Բախի, Հայդնի Բեթհովէնի, Շումանի, Շոպերտի, Մենդելսոնի, Դորժակի, Չայկովսկու, Ռիմսկի Կորսակովի, Ռուբինշտէյնի, Կոմիտասի, Արամ Խաչատուրեանի, ինչպէս եւ ժամանակակից կոմպոզիտորների ստեղծագործութիւններ: Արւեստագիտուհին մենահամերգներով հանդէս է եկել Խորհրդային Միութեան եւ արտասահմանեան բազմաթիւ երկրներում, մասնակցել է կարեւոր մրցոյթների եւ ամենուրեք նրա կատարողական արւեստի մէջ տեսել են բացառիկ անհատականութիւն: 1962-ից սկսաւծ Մեդէա Աբրահամեանը դասաւանդում է Երեւանի կոնսերւատորիայում:

1973-ին արժանացել է ՀՍՍՀ պետական մրցանակի:

Medea Abrahamian

International movie star Sylva Koscina was born in Zagreb, Yugoslavia. In 1946 her pharmacist father, Terdat Kochian moved her family to Rome, Italy. Sylva graduated from The Theatre and Music Academy of Rome. She was also a fashion model. She made her film debut in a small role in *Siamo uomini o caporali* (*Are we men or corporals?*), in 1955. Her big break came the following year in as Giulia in Pietro Germi's *Il Ferroviere* (*The railroad man*), in 1956. Her immense talent was confirmed in 1957 in *Guendalina* where she played the part of a young mother. Sylva was a lead player in many popular comedies: *Nonna Sabella* (*Grandmother Sabella*) 1957, *Ladro lui ladra lei* (*He a thief She a thief*) 1958, and *Poveri millionari* (*Poor Millionaires*) 1958, *Le fatiche di Ercole* (*Hercules*) 1958, *Il Vigile* (*The Policeman*) 1960. Her choice of roles was expansive. She deftly played vamps or ingénues, whatever was required of her. She portrayed women in search of social upward mobility at a time when Italian films were making their mark in the world. Sylva's modeling experience gave her a rare feminine screen presence. She was extremely photogenic, and redefined the meaning of elegant. During the early sixties, Sylva was married to Raimondo Castelli, a producer associated with Minerva Films. She had roles in Damiano Damiani's *Il sicario* (*Dangerous wives*), *La leper e la tartaruga* (*The Hare and the Tortoise*), and an episode in *The three fabels of love* 1963. In the latter she starred with Monica Vitti, Rossano Brazzi. She also had a part in *Giulietta degli spiriti* (*Juliet of the Spirits*) 1965, a classic around the world. By the mid-sixties, she was a popular television personality, appearing on many variety shows. During the late sixties, she starred with Kirk Douglas in *A Lovely Way to Die* and with Paul Newman in *The Secret War of Henry Frigg*.

Համաշխարհային կինոյի աստղ. Սիլվա Կուչինան՝ Քոչեան, ծագումով զուտ հայ, ծնել է Հարավալիայի Ջագրեբ քաղաքում. Հայրը՝ Տրդատ Քոչեանը, դեղագործ էր: 1946-ին տեղափոխուում են Հռոմ, եւ Սիլվան իր երաժշտական ու թատերական կրթութիւնը ստանում է Հռոմի արվեստի ակադեմիայում: Կինոասպարէզ է մտել 1955-ին: Նկարահանւել է մօտ 80 իտալական, անգլիական, ամերիկեան, ֆրանսիական կինոֆիլմերում:

Սիլվա Կուչինան հռչակ է ձեռք բերել իբրեւ ճակատագրական կնոջ, պատմական հերոսուհիների եւ տիպիկ իտալուհի կանանց կերպարների անձնատրոդ: Երիտասարդ հասակում իր անժխտելի ստեղծագործական ու կատարողական տաղանդով գրաւում է աշխարհահռչակ իտալացի կինոռեժիսորների, յանձինս՝

Վիսկոնտիի, Միքելանջելօ Անտոնիոնիի, Ֆեդերիկօ ֆելլինիի, Պիետրօ Ջերմիի, ֆիլմարտադրիչ Կարլօ Պոնտիի ուշադրութիւնը եւ մեծ յաջողութեամբ խաղում է նրանց ֆիլմերում: Խաղացել է Վիտորիո Գասմանի, Ռոզաննօ Բրաթցիի, Մարչելլօ Մաստրօիաննիի, Վիտորիո դէ Սիկայի հետ: Նրա յայտնի ֆիլմերից են՝ «Մեքենավարը», «Ժողովրդի», «Միշէլ Ստրոգով», «Սաբելլա»,

«Մուրացկան Միլիոնատերերը», «Ջուլիետը եւ ոգիները», «Վտանգաւոր կանայք», «Երթեւեկութեան կարգաւորողը», «Ճակատամարտ Ներետայի վրայ», «Կրետի բոյնը», «Ներակլէսի սխրանքները», «Վանպիրների ժամանակաշրջանը» եւ այլն: 60-ական թականներին հանդէս է եկել ամերիկեան ֆիլմերում. Քիրք Դուգլասի հետ՝ «Մահանալ սիրով», Փոլ Նիւմէնի հետ՝ «Նենրի Ֆրիգի գաղտնի պատերազմը»:

1971-ին լոյս է ընծայել «Երբ լսեց շոգեքարշի վերջին սուլոցը» բանաստեղծութիւնների ժողովածուն:

Sylva Koscina in *The Railroad Man*.
«Մեքենավարը»

Sylva Koscina as Giulia in Pietro
Germi's *IL Ferroviere*
The railroad man
in 1956, which led to copious
international productions.
Սիլվա Կոսչինան Ջուլիայի
դերում, Պիետրո Ջերմիի
«Մեքենավարը»

Sylva Koscina with Rossano Brazzi, Mario Passante, Monica Vitti, and Gianrico Tedeschi
in the the film *The Three Fables of Love*, 1963

Սիլվա Կուչինան, Ռոսաննո Բրաթթջին, Մարիո Պասանդին, Մոնիկա Վիտտին
և Զիանրիկո Դետեչին՝ «Միտոյ երեք հեքիաթներ»

Hagint Vartanian Divietri was born in Tehran, Iran. She graduated with the highest honors from the conservatory of Tehran, earning gold medals and scholarships. To continue her education she moved to Rome, Italy, where she got accepted to sing in several opera houses in different cities in Italy, at the same time she participated in the Hay Yerk organization concerts, organized and directed by Ludwik Bazil. In Rome she married the opera soloist Pietro Divietri. She sang in the various opera houses throughout Italy and performed in Germany, Ireland, Holland and other European opera houses.

In 1963 she performed a solo concert in Yerevan, singing the works of Gomidas. She also sang Western European classical songs, performed in radio and television of Armenia. She was the winner of the Erna International Vocal competition in 1965. She also as a concert soloist performed the pieces from Mozart, Brhams, Shubert and Shuman.

Hagint Vartanian's stage companions were the Italian famous singers Mario Del Monaco, Giuseppi de Stephano, and Aldo Protti. Some of her major roles are Mimi, Tosca in Puccini's *La Bohème* and *Tosca*, Tserlina in Mozart's *Don Giovanni*, Norma in Bellini's *Norma*, Gilda, Amneris in Verdi's *Rigoletto* and *Aida*, and more.

Hagint Vartanian taught music for 14 years in various conservatories throughout Italy. She currently teaches in Benevento City Conservatory.

Յակինթ Վարդանեան Դիվիետրին ծնել է Իրանի մայրաքաղաք Թեհրանում: Փայլուն աարտելով ծննդավայրի երաժշտանոցը՝ արժանանում է ոսկե մեդալի եւ մեկնում Իտալիա, Նոռմ, կատարելագործելու իր երգարուեստը:

Մասնակցել է Լիդիգ Բազիլի կազմակերպած ու ղեկավարած «Նայ երգ» ընկերակցության միջոցառումներին: Նոռմում հաստատելուց մի քանի տարի յետոյ ամուսնանում է օպերային մեներգիչ Պիետրո Դիվիետրիի հետ: Երգել է Իտալիայի տարբեր քաղաքների օպերաներում: Նախդե է եկել նաեւ Գերմանիայի, Իռլանդիայի, Նոլանդիայի մի շարք քաղաքների օպերային թատրոններում:

1963-ին մենահամերգով եղել է Երեւանում, կատարել Կոմիտաս, արեւմտաեւրոպական դասականներ, ելոյթներ ունենալով նաեւ ռադիոյով եւ հեռուստատեսութեամբ: 1965-ին Էռնա քաղաքում երգի միջազգային մրցոյթին շահել է երկրորդ մրցանակ:

Իտալիայում նա բեմ է բարձրացել Մարիո դէ Մոնակոյի, Ջիուզեպպէ դի Ստեֆանոյի, Ալդո Պրոտտիի հետ: Դերերգերից են՝ Միմի, Տոսկա (Պուչինիի, «Բոհեմա», «Տոսկա»), Տերլինա (Մոցարտի «Դոն Ժոան»), Նորմա (Բելլինիի «Նորմա»), Ջիլդա, Ամներիս (Վերդիի «Ռիգոլետտո», «Աիդա») եւ այլն:

Յակինթ Վարդանեանը տասնչորս տարի երգարուեստ է դասաւանդել Իտալիայի տարբեր քաղաքների երաժշտանոցներում. ներկայումս՝ Բենեւենտո քաղաքի կոնսերւատորիայում:

Hagint Vartanian

As Floria Tosca in Puccini's *Tosca*
Ֆլորիա Տոսկայի դերում Պուչինիի «Տոսկա»

L

ouisa Yeghiayan Bozabalian was born in Marseille, France. She moved to Beirut, Lebanon, where she received her artistic education first at the National Conservatory of Beirut under the tutelage of Afiff Boulos, and her voice training with Antonietta Perazzi. At the same time she was a soloist in Barsegh Ganatchian's "Goosan" choir, in Beirut. She continued her training and expanded her repertoire in Milan under the tutelage of Vittorio Ruffo. In the early 1960s, she won four international vocal competitions. The third one, "Queen Mother Elisabeth" of Belgium, and her fourth and most significant was in the Third Annual Verdiana Competition, named after the great composer Verdi in Busseto, Italy.

Banyin, the Italian president of this event said:

Of the fifty-eight sopranos that were heard, Louisa Bozabalian was the best performer of the Verdi, and most likely thanks to her national background, because the Armenians love and deeply feel the music of the great Italian composer.

Louisa's voice has graced the great opera halls of the world, from London to Paris to New York. In Wiener Staatsoper, in Hamburger Stadtooper, in Deutsche opera in Berlin. In 1966, she became a featured soloist with the Hamburg Opera Hall. She sang in Yerevan in 1965. In 1969, the Lebanese government granted her the highly prized "Cedars of Lebanon" award for promoting Lebanon around the world. She was a recipient of "Mesrob Mashdots" award in 1971. For many years she was a soloist In her repertoire she always included the works of her native Armenian composers, (Gomidas, Ganatchian, Yegmalian, Alemshah, etc.). In 1985, she performed with the Munich Opera. Louisa sang Bach, Mozart, Beethoven and Brahms.

She has successfully appeared in many difficult opera roles: Mimi, Chio-Chio San in Puccini's *La Bohème* and *Madame Butterfly*, Margaret in Gounod's *Faust*, Desdemona in Verdi's *Otello*, Aida in *Aida*, Donna Anna and Donna Elvira in Mozart's *Don Giovanni*, Susan in *The Marriage of Figaro*, Micaela in Bizet's *Carmen*, Manon in Puccini's *Manon Lescaut*, Abigail in Verdi's *Nabucco*, Antonia in Offenbach's *The Tales of Hoffman*, Leonora, Amelia and Amalia in Verdi's *Troubadour*, *A Masked Ball* and *Simon Boccanegra*.

Louisa was married to well-known Stage Designer, Nobar Bozabalian.

Ե

րգչուհի՝ սուպրանո, Լուիզա Պոզապալեանը, ծնել է Մարսելում, Ֆրանսիա: Տեղափոխել է Լիբանան, ուր երաժշտական կրթութիւնը նախ ստացել է Բեյրութի պետական կոնսերւատորիայում, Պրոֆեսոր Աֆիֆ Պուլոսի մօտ, եւ գեղարւեստական կրթութիւնը՝ Անտոնիէթա Պերագիի մօտ: Չայնը սշակել՝ է Վիտորիո Բուֆօյի մօտ Միլանում, 1960 թին: Սոյն թից չորս անգամ մասնակցել է համաշխարհային վոկալիստների մրցոյթին եւ չորսում էլ շահել է առաջին մրցանակը: Երրորդը, «Էլիզապէթ Մայր Թագուհի»ի մրցանակը՝ Բրիսէլում. իսկ չորրորդը եւ կարենրագոյն մրցանակը շահեց Բուսետոյում, Վերդիի անան «Վերդիանա» 3-րդ միջազգային մրցոյթին՝ գրաւելով առաջին տեղը: Մրցոյթի նախագահ, իտալացի երաժշտագէտ Բանյին գրել է.

«Լուսած 58 սուպրանոներից Լուիզա Պոզապալեանը

Վերդիի ամենալաւ կատարողն էր, դա հաւանաբար շնորհիւ իր ազգային պատկանելութեան, քանի որ հայերը սիրում են եւ խորն են զգում մեծ իտալացու երաժշտութիւնը»: Տարիներ եղել է Բարսելո Կանաչեանի «Գուանա» երգչախումբի մենակատարուհին եւ միշտ հաւատարիմ է մնացել իր հայրենակից երաժշտագէտներին. իր բոլոր ձեռնարկներում

երգել է հայ կոմպոզիտորների՝ Կոմիտասի, Մ. Եկնալեանի, Բ. Կանաչեանի, Գ. Ալեւշահի ստեղծագործութիւններից: 1971-ին Արժանացել է «Մեսրոպ Մաշտոց» շքանշանին: Երգել է համաշխարհային յայտնի օպերային դահլիճներում՝ Լոնդոն, Փարիզ, Նիւ Եօրք, Մոնրէալ, Հռոմ, Բրիսէլ, Բեռլին, Մոսկա, Կոպենհագէն եւ այլն:

1966-ից դարձել է Համբուրգի օպերային թատրոնի մենակատարուհի: 1969-ին Լիբանանի կառավարութիւնը իր երկրի անունը միջազգային բեմերում բարձր պահելու համար, Լուիզա Պոզապալեանին պարգեատրեց «Լիբանանի Մայրիներ» շքանշանով: Նա 1985-ից երգել է Միւնխենի օպերային թատրոնում: 1965-ին եղել է Երեւանում: Անուանին էր ճանաչած բեմայարդար Նուպար Պոզապալեանը:

Լուիզայի օպերային գլխատր դերերգերից են, Դոննա Աննա եւ Դոննա Էլվիրա, Սիւզան (Մոցարտի «Դոն Ժուան»), «Ֆիգարոյի ամուսնութիւնը»), Մարգարիտ (Գունոյի «Ճառաստ»), Դեզդեմոնա, Ալիսիա, Լեոնորա, Աիդա (Վերդիի «Օթելլո», «Ճալստաֆ», «Տրուբադուր», «Աիդա»), Միմի (Պուչինիի «Բոհեմա»), Միքայելա (Բիզէի «Կարմէն»), Մանոն (Պուչինիի «Մանոն Լեսկո»), Անտոնիա (Օֆենբախի «Հոֆմանի հեքիաթները»): Կատարել է սուպրանոյի երգամասեր Բախի Հ-մոլլ մեսսայում, Մոցարտի «Ռեքուիեմ», Բեթհովէնի 9-րդ սիմֆոնիայում եւ Բրամսի «Գերմանական ռեքուիեմ»ում: Երգչուհին մինչեւ իր կեանքի վերջին օրերը երգեց եւ ապրեց Գերմանիայում:

Louisa Bozabalian

Louisa as Leonore in Verdi's *Troubadour*
Լեոնորայի դերում «Տրուբադուր»

As Donna Anna in Mozart's *Don Giovanni*

«Դոն Ժուան»

As Amelia in Verdi's *Simon Boccanegra*

«Սիմոն Բոքանեգրա»

As Chio-chio San in Puccini's *Madame Butterfly*

«Մադամ Բաթլերֆլայ»

As Amelia in Verdi's *A Masked Ball*

«Դիմակահանդես»

As Desdemona in Verdi's *Otello* «*Отелло*»

Louisa Bozabalian

Dora Sarviarian-Kohn was born in Beirut. She is the leading interpreter of Khachaturian's Piano Concerto, having played it more than any other pianist and to great acclaim. In 1995, she introduced the concerto with the China Broadcasting Symphony Orchestra at the Beijing Concert Hall for its first performance in the People's Republic of China. A compelling artist known for her fiery interpretations and lyrical musicality, Dora has appeared with orchestras throughout the United States, Asia, Latin America, and the Middle East. Featured engagements include the Utah, Colorado, Austin, Eastman-Rochester, MIT, and USC symphonies. She has also played with the national orchestras of Chile, Cuba, Venezuela, Armenia, China, and Vietnam. Her performance with the Orquesta Sinfonica Nacional de Cuba and her five concerts with the Vietnam National Symphony Orchestra in Hanoi, Hue, and Saigon marked the first appearance by an American soloist in many years. Specializing in romantic and modern repertoire, Dora records for ASV Records.

Wherever she performs, Dora is a favorite of the press. The Pasadena Star News and the Los Angeles Times wrote the following respectively: *A complete triumph! It was a fiery performance, highlighted by a blazing first movement finale, lyric tenderness in the second movement, and a thrilling final movement. This was a strong, masculine, even brilliant interpretation. It was superior in pace and conception to the best of the recorded versions! ... fleet fingers, plenty of power... and a sizeable sound at all dynamic levels... replete with telling details and full tone.*

Դորա Սարվարեանը ծնել է Բեյրութում: Հազի եօթ տարեկան սկսել է դաշնամուրի դասընթացը: Յաճախել է Բեյրութի ամերիկեան համալսարանի երաժշտության դպրոցը, դասատու՝ Արկադի Կուզել: 1952-ին մեկնում է Ա.Մ.Ն. եւ ընդունում «Իստմէն» երաժշտանոցը, կատարելագործում կատարողական իր արեստը Հոգէ Եգանիսի դասարանում: 1962-ից վերջնականօրէն հաստատում է Ա.Մ.Ն.-ում: Նրա համերգային ծրագրերում ընդգրկած են Շոպէնի բոլոր երկերը, Բեթհովէնի սոնատները, Մոցարտի, Բրամսի, Լիստի, Ռաւելի, Դերիասիի, Բարիտոլարեանի եւ յատկապէս Խաչատուրեանի ստեղծագործութիւնները: Բազմաթիւ համերգներով հանդէս է եկել Միացեալ Նահանգների, Լատին Ամերիկայի կարեւոր քաղաքներում, Եւրոպայի երկրներում, Միջին եւ Հեռաւոր Արեւելքում՝ նազելով մեծ կոմպոզիտորների յատկապէս Արամ Խաչատուրեանի ստեղծագործութիւնները: 1995-ին Չինաստանի սիմֆոնիկ նագախմբի հետ Պեկինում մեծ յաջողութեամբ նազել է Խաչատուրեանի Մեծ Սոնատը: 1992-ի Յունիսին մենահամերգով հանդէս է եկել Երեւանում:

Dora Sarviarian Kohn

Dora Sarviarian Kohn

Dora Sarviarian Kohn

Dora getting cheered during her performance in Yerevan, Armenia
Դորան զնահատում է Երեւանի Ֆիլհարմոնիկի դահլիճում

Lucineh Zakarian, lyric soprano and soloist, was born in Akhaltska. At twenty-three, she moved to Yerevan with her family. She graduated with honors from the Yerevan's Gomidas Conservatory, where she was a soloist with the Hye-Filmharmonia. Lucineh mastered her craft, being able to execute a great vocal range.

From 1970, she was a soloist with the Armenian State Radio and Television. Lucineh's repertoire was rich and diverse. It included complex works of Armenian and international composers. She especially captivated audiences with her unparalleled renditions of medieval songs and sharakans. Lucineh performed the works of Gomidas and Makar Yekmalian with majestic virtuosity. She also sang the songs of Dikranian, Gananchian, Gurgen Alemshah, H Berberian, Ara Bartevean, and other Armenian classics of the Diaspora. The works of American composers also had a special place in her repertoire, especially the African-American spirituals. Lucineh mastered the soprano roles in the requiems of Verdi, Mozart, Foret, Rossini's Bergolaise, and Beethoven's Ninth Symphony. She had no equal in terms of diversity of repertoire and included works from the Fifth Century to the present; Sahak Bartevean, Mesrob Mashtots, Khorenatsi, Sahak Tsoraporetzi, Hovnan Odznetsi, Grigor Naregatsi, Nerses Shnorhali, Khachatur Taronatsi, and many others.

Lucineh served for more than thirty years, until the end of her life, as the incomparable soloist of the Choir of the Holy See of Etchmiadzin. She performed in concert in many countries and made many recordings and became Popular Artist of the Republic of Armenia in 1972.

Lucineh suffered greatly from disease the last few years of her short life. Fortunately, fans around the world still enjoy her numerous recordings and recall the splendor of her magnificent voice. She rests eternally in the St. Gayane Church cemetery.

Երգչուհի, լիրիկական սոպրանո, ՀՍՍՀ ժողովրդական արտիստուհի՝ 1972, Լուսինէ Զաքարեանը ծնել է Ախալցխայում: 22 տարեկան հասակում՝ 1959 թվին, ընտանիքով տեղափոխում է Երեւան: 1962-ին գերազանց աւարտում է Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերւատորիան եւ ընդունում է Հայֆիլհարմոնիա, որպէս մեներգչուհի: Լուսինէ Զաքարեանը տիրապետում էր իր ձայնի բոլոր հնչերանգներին, սանաւանդ ստորին եւ միջին ձայնալարերում: 1970-ից նա մեներգչուհի էր Հայաստանի ռադիոյում եւ հեռուստատեսութիւնում: Հարուստ ու բազմազան էր նրա երգացանկը: Այն ընդգրկել է հայ եւ համաշխարհային դասական կոմպոզիտորների ամենատարբեր եւ բարդ ստեղծագործութիւններ: Նա հռչակել է յատկապէս հայ միջնադարեան երգերի եւ շարականների անզուգական կատարումով: Մեծ վարպետութեամբ եւ սիրով է կատարել Կոմիտասի, Մակար Եկնալեանի, Արմէն Տիգրանեանի, Բարսեղ Կանաչեանի, Գուրգէն Ալեմշահի, Համբարձում Պերպլեանի, Արա Պարթեւեանի ու հայրենի եւ սփիւռքահայ այլ կոմպոզիտորների գործեր:

Նրա երգացանկում առանձնաշատուկ տեղ են գտել անգլո-ամերիկեան կոմպոզիտորների ստեղծագործութիւնները, սանաւանդ սեւականների հոգեւոր երգերը: Լուսինէն վարպետորէն էր կատարում Վերդիի, Մոցարտի, Ֆորէի ռեքվիեմները, Պերգոլիզի եւ Ռոսսինի, ինչպէս նաեւ Բեթովի 9րդ սիմֆոնիայի սոպրանոյի բաժինները: Ժամանակների ընդգրկման իմաստով Լուսինէն մնաց անմրցելի՝ իր երգացանկում ներառնելով ստեղծագործութիւններ 5-րդ դարից մինչեւ մեր օրերը՝ Սահակ Պարթեւ, Մեսրոպ Մաշտոց, Մովսէս Խորենացի, Սահակ Չորափորեցի, Յովնան Օձնեցի, Գրիգոր Նարեկացի, Ներսէս Շնորհալի, Խաչատուր Տարօնեցի եւ ուրիշներ: Նա մինչեւ իր կեանքի վերջը, շուրջ երեսուն տարի, եղել է Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի երգչախմբի անփոխարինելի մեներգչուհին: Մենահամերգներով հանդէս է եկել աշխարհի բազմաթիւ երկրներում, թողել է շատ ձայնագրութիւններ: Լուսինէ Զաքարեանը ապրեց միայն 55 տարի եւ կեանքի վերջին տարիներին տառապեց ծանր հիւանդութեամբ: Մահացաւ 1992 թուականին: Անզուգական երգչուհու աճիւնը ամփոփւած է Էջմիածնում, Ս. Գայիանէի բակում:

Lusineh Zakarian

Galia Novents, film and theater actress, was born in Yerevan. She received her higher education at the Yerevan Art-Theater Institute during 1954-1958. Upon graduation, she entered the Ghapan State Theater.

She attracted notable attention as Armenouhi in Nayiri Zarian's *Armenouhi*, Sona in Shirvanzadeh's *The Evil Spirit*, Ida in *The Golden Cockerel*, and Nancy in Kronin's *Deacon Brodie*. She continued her work in Gyumri and at Yerevan's Soundoukian Dramatic Theater.

Galia successfully played numerous theatrical roles: Margarit in Sundoukian's *For Honor*, Lucy in *Dead without Graves*, Ketevan in *Khatabela*, Katrin in Brecht's *Mother Kouraj*, Marika in *The Bridge*, Bianca in Shakespeare's *Othello*, Madam Jourdan in *The Noble Merchant*, Martiris in Garcia Lorca's *Bernarda Alba's House*, Adelaida in Dostoyevsky's *The Idiot*, Susanna in Miller's *The Witches of Salem*.

Movies provided an even broader spectrum for Galia's talents, starring in more than twenty films. The role of Siranoush in *The Tango of Our Youth* was her biggest celluloid success and brought her immense celebrity. Her other movies are:

Nahabet, The Lord, White Dreams, Longing, Gikor, Blood, The Apple Orchard, (Hi, It's Me), (Where were you, for God Sake?), The Cry of the Peacock, David of Sasoon, This Green-Red World, A Piece of the Sky, Our Mountains, Respiration, and The Song of Old Days.

She garnered first prize for Best Women's Performance in the 18th Pan-Soviet Union Film Festival in 1996. Later, her work showed at the Venice Film Festival, where the jury awarded Galia a special prize.

Many respected critics compared her to the great Hasmik. In 1961, Galia was an award winner at the Tiflis Trans-Caucasian Theatric Spring Festival. Galia became State Actress in 1985. She was also proclaimed a State Laureate of the Republic of Armenia, and she received an award for best actress at the 18th Pan-Soviet Union Film Festival, both in 1995.

այլական կինոյի եւ թատրոնի դերասանուհի: ՀՍՍՀ պետական սրճանակի դափնեկիր՝ 1985: Գալիա Նովենցը ծնել է Երեւանում: Բարձրագոյն կրթութիւնն ստացել է Երեւանի գեղարւեստա-թատերական ինստիտուտում 1954-58 թթ., ապա մեկնել է Ղափանի պետական թատրոն: Իր խաղացած աչքի ընկնող դերերից են՝ Արմենուհի (Նայիրի Զարեանի «Արմենուհի»), Սոնա (Շիրվանզադէի «Չար ոգի»), Նանսի (Կրոնինի «Բրոուդիի ամրոցը»): Այնուհետեւ նա աշխատել է Գիւմրիի, ինչպէս նաեւ Երեւանի Գ. Սունդուկեանի անան դրամատիկական թատրոններում, որտեղ յաջողութեամբ կերտել է բեմական նոր կերպարներ՝ Մարգարիտ՝ «Պատի համար», Լիսի՝ «Անշիրի մեռելներ», Կատրին՝ «Կուրաժ սայրիկ», Մարիկա՝ «Կասկած», Բիանկա՝ «Օթելլօ», Տիկին Ժուրդէն՝ «Քաղքենին ազնաւական», Մարտիրիս՝ «Բերնարդա Ալբայի տունը», Ադելաիդա՝ «Ապուշը», Սուսաննա՝ «Մալեսի վիուկները», Քեթեան՝ «Խաթաբալա» եւ այլն: Ստեղծագործելու աւելի մեծ հնարատրութիւններ Գալիա Նովենցին ընձեռել է կինոն: Դերասանուհին մեծ յաջողութեամբ նկարահանել է աւելի քան 20 կինոֆիլմերում՝ «Նահապետ», «Տէրը», «Ճերմակ անուրջներ», «Կարօտ», «Գիքոր», «Արիւն», «Խնձորի այգին», «Բարեւ, ես եմ», «Հարմի Բրեաբլոմս», «Մի պտղունց բարութիւն», «Որտե՞ղ էիր, սարդ Աստծու», «Սասունցի Դաւիթ», «Սիրամարգի ճիւղ», «Նեղնար աղբիւր», «Այս կանաչ-կարմիր աշխարհը», «Կտոր սը երկինք», «Մենք ենք, մեր սարերը», «Ննձան», «Շնչառութիւն», «Հին օրերի երգը»: Նրա ամենամեծ յաջողութիւնը եղաւ Սիրանոյշի դերակատարումը «Մեր մանկութեան տանգոն».

խաղընկեր՝ Միեր Մկրտչեան: Թիֆլիսում անցկացած «Անդրկովկասեան թատերական գարուն», 1961, փառատօնի սրճանակակիր է: 1985 թականին, Մինսկի 18-րդ համամիութենական կինոփառատօնում, նրան շնորհեց կանացի լաւագոյն դերակատարման գլխաւոր սրճանակը, եւ կինոնկարը ցուցադրեց Վենետիկի կինոփառատօնում, ուր ստացաւ Ժպրիի յատուկ սրճանակը:

Galia Novents

Galia as Martiris in *Bernarda Alba's House*
Մարտիրիս, «Բերնարդա Ալբայի տունը»

As Antaram in the movie *Nahabet*
Անթարամ «Նահապետ» կինոնկարում

As Sanam in the movie *Garod*
Սանամ «Կարօտ» կինոնկարում

Lucy Ishkanian, a native New Yorker, was a scholarship winner for fifteen years at The Juilliard School. She gave her first recital at the age of seven, two years after becoming the youngest student ever accepted to the Juilliard Preparatory Division. Her teachers were Frances Webber Aronoff, Nelly Reuschel, and Anne Adlum Hull. She continued her education in the college division of The Juilliard School, graduating with both Bachelor of Science and Master of Science degrees. Her teachers were Beveridge Webster and Mme. Rosina Lhevinne. Lucy has also studied with some of the greatest musicians; pianists Mieczslaw Horszowski, Yakov Fliere, Emil Gilels, and composer Aram Khatchaturian. The latter entrusted her with the American premiere of his Piano Sonata. She has also completed the scholastic requirements for a Ph.D. in musicology and Armenology at Columbia University. During the past twenty-five years, her tours included concerts in the major halls of Europe the Middle East, Asia, and the former Soviet Union. Under the management of the notable impresario Mr. Sol Hurok, Lucy made her New York debut at Philharmonic Hall (now Avery Fisher Hall). Concerts at Carnegie Hall and numerous other venues followed in the United States. Mr. Yves Dandolot presented Lucy to French audiences at the Theatre de Champs-Elysees. On this occasion, she received the gold medal for achievement from the Societe Academique and the silver medal from the city of Paris. UNESCO also invited her to participate at their Seventh International Music Congress in Moscow. Her adult life has been devoted to the worldwide promotion and dissemination of her rich Armenian cultural heritage. She co-founded the unique English language cultural magazine Armenian Digest (1969-1976). She was also co-founder and editor of the English and Armenian biweekly newspaper Armenian Times. Lucy also contributed anonymously as co-editor and writer of The First Genocide of the Twentieth Century by James Nazar. Through her efforts began a unique friendship program between two important schools, the Juilliard School in New York and the Gomidas Conservatory of Yerevan. The students from the Gomidas Conservatory studied at the Juilliard School with full scholarships. This program is the accomplishment of Juilliard alumna Lucy Ishkanian who had the dream and fortitude to champion the cause of young student musicians from the land of her heritage. In 1992, she helped establish the Armenian Scholarship Fund at The Juilliard School. This fund assists exceptionally talented students from the Gomidas Conservatory who have been accepted through competitive examination to refine their skills at Juilliard. In 1997, the Gala Jubilee Concert took place at Avery Fisher Hall, Lincoln Center, marking the 25th anniversary of the New York recital of her debut presented by Mr. Sol Hurok. Lucy dedicated her work to benefit the Armenian Scholarship Fund at the Juilliard School. The performance featured an orchestra comprised of students from the Gomidas Conservatory and the Juilliard school. Lucy's professional life is replete with the highest praises from critics, musicians, and music lovers alike, but few could inspire a young pianist more than these words from the great maestro himself, Aram Khachaturian: *Lucy Ishkanian is a gifted young artist, who being endowed with brilliant technical virtuosity combined with deep musical sensitivity has, despite her youth, achieved her place on the high level of a first class professional pianist.*

Դաշնակահարուհի, Լուսի Իշխանեանը ծնել է Նիւ Եորքում: Տաղի եօթ տարեկան՝ ունեցաւ առաջին հասերգը: Ինը տարեկանում Նիւ Եորքի «Ջուլիարդ» երաժշտական դպրոցի ամենակրտսէտ աշակերտուհին էր: Արժանացել է սոյն դպրոցի 15 տարայ կրթաթոշակին: Ուսուցիչներն էին՝ Ֆրենսիս Վ. Արոնովը, Ն. Ռիչչը, Աննա Ա. Տիպը, Բ. Վեբսթերը եւ Ռ. Լեփնան: Սովորել է նաեւ նշանատր երաժիշտներ՝ Միչէլլա Վորզովսկիի, Եակով Ֆլիերի, Էմիլ Գիլելսի եւ կոմպոզիտոր Արամ Խաչատուրեանի մօտ: 1962-ին Մոսկայում մասնակցել է Չայկովսկու անան միջազգային սիմֆոնի: Մեծ ճանաչում է ստացել համերգային շրջագայութիւններով Երոպայի, Ասիայի, Ամերիկայի երկրներում, Սովետական Միութեան հանրապետութիւններում: Լինելով ամերիկեան դաշնակահարուհի, ամենուրեք ներկայացնում էր հայ երաժշտութիւնը: Այսպէս է նշել պրոֆ. Ն. Աւետիսեանը. «Լուսին հայ երաժշտութեան դեսպանն է, ծնած ու մեծացած ԱՄՆ-ում, նա միշտ կապած է եղել հայ երաժշտութեանն ու մշակոյթին եւ հպարտութեամբ նազել է հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործութիւնները՝ Կոմիտաս, Խաչատուրեան, Բաբաջանեան, Յարութիւնեան, Բաղդասարեան, Միրզոյեան եւ ուրիշներ»: Այնուհետեւ հայագիտութիւն է ուսանել Քոլումբիա համալսարանում, որտեղ ստացել է հայագիտութեան եւ երաժշտագիտութեան դոկտորի աստիճան: 1971-ին աշխարհահռչակ ինստիտուտի Սոլ Վիպաքը Իշխանեանին ներկայացրեց երաժշտական աշխարհին Նիւ Եորքի Լինքոլն Սենթրի «Աւերի Ֆիլըր» հոլում, «Կարնեգի» Նոլում եւ Ամերիկայի տարբեր քաղաքներում: Այդ համերգներում Արամ Խաչատուրեանի առաջարկութեամբ առաջին անգամ նա ներկայացրեց կոմպոզիտորի «Մեծ սոնատը»: Նոյն ծրագրով ինստիտուտի Իվ Դանդլոտը Լուսին ներկայացրեց Փարիզի Շանզ-Էլիզէ թատրոնում: Նա արժանացաւ Փարիզի արւեստի, գրականութեան, գիտութեան ակադեմիական ընկերութեան ոսկէ մեդալի եւ Փարիզ քաղաքի արծաթէ մեդալի: Իննսկո-ն նրան հրաւիրեց մասնակցելու միջազգային 7-րդ երաժշտական կոնգրեսին Մոսկվայում: Լուսին «Արմենիան դայջեստ» 1969-1976, ասնագրի հիմնադիրներից է եւ երաժշտական բաժնի խմբագիրը: Վիմադիր եւ խմբագիր է նաեւ «Արմենիան թայմզ» երկշաբաթաթերթի: Խմբագրել է Ջեյմս Նազարի «Քսաներորդ դարի առաջին ցեղասպանութիւնը» գիրքը: Առաջին անգամ Տայաստան է այցելել 1961-ին, ապա 1963-ին: Լուսի Իշխանեանի ջանքերի եւ հոգատարութեան շնորհիւ սերտ կապեր ստեղծեցին «Ջուլիարդ» դպրոցի եւ Երեանի Կոմիտասի անան կոնսերատորիայի միջեւ, հայ ուսանողներ ընտրեցին կրթաթոշակով «Ջուլիարդում» սովորելու: 1992-ին նա օգնեց կազմակերպելու հայկական «սքալըրշիփ ֆոնդ» Ջուլիարդում: Այն Երեանի Կոմիտասի անան կոնսերատորիայի տաղանդաւոր ուսանողներին օգնում է մասնակցել երաժշտական մեծ սիմֆոնիկաբաշխութիւնների: Վասնաշխարհային Ինստիտուտի Սոլ Վիպաքի առաջարկութեամբ 1997-ին Լուսի Իշխանեանը մենահասերգ տւեց Նիւ Եորքի Լինքոլն Սենթրի «Աւերի Ֆիլըր» հոլում, նկրած իր 25-ամեայ երաժշտական գործունէութեան, հատկապէս տրամադրելով «Ջուլիարդ»-ում հիմնած հայկական ֆոնդին: Լուսի Իշխանեանը, ինչպէս ասել է Արամ Խաչատուրեանը՝ «Շնորհալի երիտասարդ դաշնակարուհի է, ունի յղկած տեխնիկա, վիրտուոզ կատարում շաղախած երաժշտական խոր զգացմունքայնութեամբ, որով նա դաստան է բարձր պրոֆեսիոնալ դաշնակահարների շարքը»:

Lusy Ishkanian

STAS NAMIN PRESENTS

Lucy Ishkanian

PIANIST

25th Anniversary
of her New York
Recital Debut

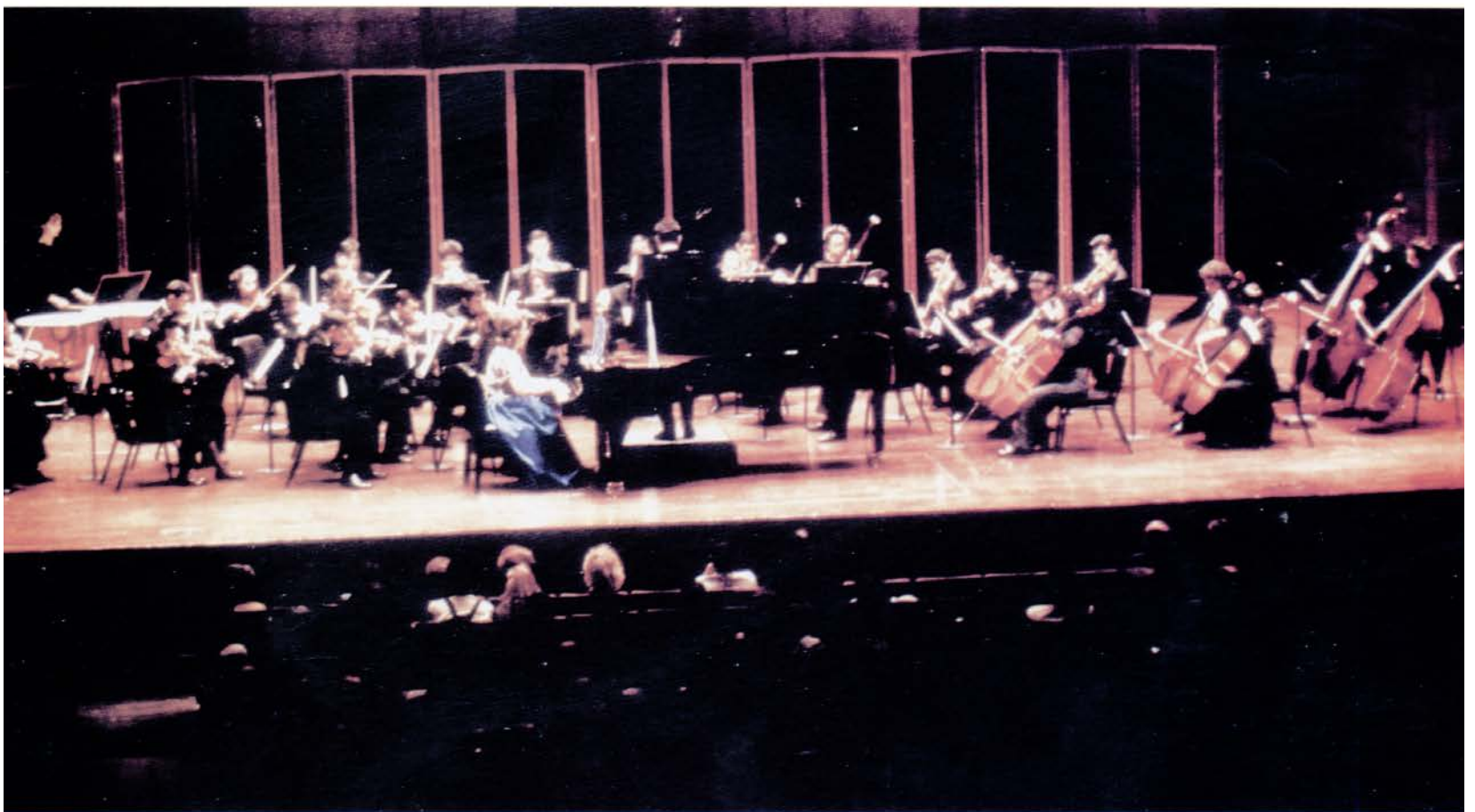
A BENEFIT CONCERT FOR THE
ARMENIAN SCHOLARSHIP FUND
AT THE JUILLIARD SCHOOL

Sunday, April 27, 1997 at 8:00 pm
Avery Fisher Hall at Lincoln Center

Lucy Ishkhanian performing as soloist with the Juilliard Orchestra as winner of the competition
The Night in the Garden of Spain by Manuel de Falla. Jean Morel:conductor.
 Լուսի Իշխանեանի ելոյթը «Ջուլիարդ»ի նաագախմբի հետ - Ա. սրցանակակիր
 Մանուէլ դե Ֆալայի «Գիշերները Իսպանիայի պարտէզներում». ղեկավար՝ Ժան Մորել

Lucy Ishkhanian performing as soloist in Jubilee Concert of Juilliard-Gomidas Orchestra at Avery Fisher Hall, New York City, 1997
 Լուսի Իշխանեանի ելոյթը «Ջուլիարդ-Կոմիտաս» նաագախմբի հետ, Ավերի Ֆիշեր հոլլում, Նիւ Եորք

Arno Babajanian and Lucy Ishkanian at the 'Roand Top Music' Festival,
Առնո Բաբաջանյանի հետ

Guest of the Gomidas Vartabed Centennial Celebrations in Yerevan, Armenia:
World Famous composer-conductor Aram Khachaturian,
American- Armenian Concert pianist Lucy Ishkanian, and
foremost Armenian Poetess Silva Gaboudikian.

Արամ Խաչատուրեանի եւ Սիլվա Կապուտիկեանի հետ

From left: Pianist Lucy Ishkanian, composer Arno Babajanian, prima ballerina Maya Plisetskaya, composer Aram Khachaturian, composer R. Shedrin, composer Nina Makarova (Mrs. A. Khachaturian), Mrs. Laila Mirzoian and composer Edward Mirzoian.
 Չախից՝ դաշնակահարուհի Լուսի Իշխանեան, պարուհի Մայա Պլիսեցկայա, կոմպոզիտոր Արամ Խաչատուրեան, կոմպոզիտոր Ռ. Շէդրին, կոմպոզիտոր Նինա Մակարովա (Տիկ. Խաչատուրեան), Տիկ. Լայլա Միրզոյեան եւ կոմպոզիտոր Էդուարդ Միրզոյեան

From left:
 Pianist Alexander Zakin
 Impresario Sol Hurok
 Pianist Lucy Ishkanian
 at Avery Fisher Hall,
 New York

Չախից՝
 դաշնակահար
 Ալեքսանդր Չաքին,
 ինտրեսարիո Սոլ Հիւրօք,
 դաշնակահարուհի
 Լուսի Իշխանեան,

A reception tendered by the A.G.B.U. of New York in honor of Mr. Aram Khachaturian at the Diocese of the Armenian Church in 1968.
Seated left to right: His Grace Primate Archbishop Torgom Manoukian, concert pianist Lucy Ishkhanian, world famous maestro Leopold Stokowsky, composer Aram Khachaturian and composer Nina Makarova (Mrs. Khachaturian) .
Standing left to right: Composer Richard Yardoumian, artist Vava Sarkis Khachaturian, internationally famous pedagogue Ivan Galamian, architect Levon Khachaturian, Metropolitan Opera conteralto Lilie Chookasian, Popular singer Kay Armen, impresario J. H. Zarovich, and jazz specialist George Avakian.

Նստած, ձախից՝ Հոգեշնորհ Թորգոմ Մանուկեան, դաշնակահարուհի Լուսի Իշխանեան, Մայեստրօ Լեօպոլդ Ստոկովսկի, կոմպոզիտոր Արամ Խաչատուրեան եւ կինը՝ կոմպոզիտոր Նինա Մակարովա: Կանգնած, ձախից աջ՝ կոմպոզիտոր Ռիչարդ Եարդումեան, նկարիչուհի Վաա Ս. Խաչատուրեան, աշխարհահռչակ ջութակահար-ուսուցիչ Իվան Գալամեան, ճարտարապետ Լեւոն Խաչատուրեան, Մետրոպոլիտէնի երգչուհի կոնտրալտօ Լիլի Չոօքասեան, սիրած երգչուհի Քէյ Արմէն, ինսպրեսարիօ Ջ.Հ. Չարովիկ, ջազ երաժշտութեան մասնագէտ Գրիգոր Աւագեան:

Post-Concert Reception at the Carnegie Café, presented and hosted by Lucy Ishkanian

Standing from left: Composer Robert Amirkhonian, pianist Maro Ajemian, singer Kay Armen, Cellist Medea Abrahamian, Singer Rouben Matevosian, *back row from left:* Actor Yervand Mavian, (then President of AGBU in New York) Contralto Lilie Chookasian, Violonist Rouben Aharonian, Mezzo Soprano Lucine Amara, Composer Ghazaros Sarian, Composer Edward Bagdasarian, Diocese Primate Archbishop Torgom Manoukian, Andre Mardirosian, Vice Director of "Spiurkahay Committee of Armenia", composer Edward Mirzoian.

Sitting from left: Pop singer Raisa Mgerdichian, Singer Lucine Zakarian, Pianist Lucy Ishkanian, Choral conductor Arsen Sayian, and Pianist Ardemis Nazarian.

Նկարած Նիւ Եորքի Քարնեգի Հոլլի ելոյթից յետոյ.
կանգնած, ձախից՝
կոմպոզիտոր Ռոբերտ Ամիրխանեան,
դաշնակահարուհի Մարօ Աճէմեան,
երգչուհի Քէյ Արմէն,
Թաւջութակահարուհի Մեդէա Աբրահամեան,
Երգիչ Ռոբէն Մաթեոսեան,
Դերասան Երանդ Մաւեան,
(սոյն թիւն Նիւ Եորքի ՀԲԸՄ-ի նախագահ),
Կոնտրալտօ Լիլի Չոօկասեան,
Ջութակահար Ռոբէն Ահարոնեան,
Մեցցօ սոպրանօ Լուսին Ամարա,
Կոմպոզիտոր Դազարոս Սարեան,
Կոմպոզիտոր Էդուարդ Բաղդասարեան,
Հոգեշնորհ Թորգոմ Մանուկեան,
Անդրէյ Մարտիրոսեան՝
Երեւանի Սփիւռքահայ կոմիտէի ղեկավար,
Կոմպոզիտոր Էդուարդ Միրզոյեան.
Նստած, ձախից՝
Երգչուհի Ռաիսա Մկրտչեան,
Երգչուհի Լուսինէ Զաքարեան,
Դաշնակահարուհի Լուսի Իշխանեան,
Խմբավար Արսէն Սայեան,
Դաշնակահարուհի Արտեմիս Նազարեան

Photo by: Hagop Tamgian

Pianist Tania Ashot Haroutiunian was born in Tehran, Iran.

After receiving her primary musical education there, she left for Paris, where she graduated from the State Conservatory. Her teachers were Jean Fivre and Nadia Bulangere.

While still a student, Tania's piano virtuosity began to attract attention. She participated in the International Competition in Geneva. In 1958, she took part in the competition in Warsaw that commemorated the 110th anniversary of the death of Chopin. In Geneva, Tania won the Prix Special and in Munich won the Margaret Long and the Mitropolou. Tania's exceptional technique and clean, polished playing expanded her reputation further. She performed the works of Bach, Bartok, Hindemith, Chopin, Liszt, Rachmaninoff, Prokofiev, and Shostakovich with the same dedication and proficiency.

Leon Fleischer, David Zinman, Michael Korboza, Piero Belogin, and other prominent conductors invited Tania to play as first pianist in their orchestras. She frequently gave concerts in France, Italy, Portugal, the United States, Poland, and the Middle East. Tania has lived and worked in Lisbon, Portugal for many years.

Բաշնակահարուհի Տանիա Աշոտ՝ Յարութիւնեանը, ծնել է Թեհրանում: Դուստրն է Ա. Յարութիւնեանի եւ Մարիա Դադաչեայի: Նախնական երաժշտական կրթութիւնը Թեհրանում ստանալուց յետոյ, Տանիա Աշոտը մեկնում է Փարիզ, ուր աւարտում է պետական կոնսերւատորիան. ուսուցիչներն էին՝ Ժան Ֆիվրէ եւ Նադիա Բուլանժը:

Դեռ ուսանողական տարիներին Տանիա Աշոտը բացայայտել է երաժշտական կատարողական բացառիկ ձիրք ու մասնակցել է Ժնեւի միջազգային մրցանակաբաշխութեանը: 1958-ին՝ Վարշաւայում Շոպէնի մահուան 110-ամեակին նւիրած մրցանակաբաշխութիւնում արժանացել է երկրորդ մրցանակին: Յաջորդ տարի մասնակցել է Մարգարիտա Լոնգի եւ Ժակ Տիբոյի միջազգային 7-րդ մրցանակաբաշխութեանը: 1960-ին, Վարշաւայում, Շոպէնի ծննդեան 150-ամեակին նւիրած մրցոյթում արժանացել է երրորդ մրցանակին: Նա նոյն վարպետութեամբ կատարում է Բախի, Շոպէնի, Լիստի, Բարտոկի, Հինդեմիթի, Ռախմանինովի, Պրոկոֆեւի, Շոստակովիչի ստեղծագործութիւնները:

Բազում անգամներ որպէս մենակատար հրաւիրել է նազելու այնպիսի դիրիժորների հետ, ինչպէս Լէոն Ֆլիչըրը, Դափթ Զինմանը, Մայքըլ Բորբոզան, Պիերո Բելուջչին: Տանիա Աշոտը մենահամերգներով հանդէս է եկել Ֆրանսիայում, Իտալիայում, Պորտուգալիայում, Ա.Մ.Ն.-ում, Լեհաստանում, Միջին Արեւելքում: Երկար տարիներ ապրում եւ գործում է Լիսաբոնում՝ Պորտուգալիա: 1961-ին մենահամերգ է տւել Երեւանում:

Tani Ashot

Angela Atabegian, kanun player, was born in Yerevan. In 1955 she graduated from the Romanos Melikian Conservatory in Yerevan and began work at the Armenian Radio Music Ensemble. In 1957, during the Sixth International Youth Festival (Yerevan-Moscow), she won three gold medals. At the 1955 Moscow competition for master musicians, she earned the First Degree Diploma.

Angela is the recipient of many prizes and awards. In 1963, she achieved great success in Bulgaria. In 1983, she graduated from the Kanun Section of the Yerevan Conservatory.

She is also a gifted teacher. Angela first taught at the Melikian Conservatory then at the Gomidas Conservatory. In 1972, she created the Atabegian Sisters Musical Ensemble, which was housed in the Yerevan Conservatory. The first group was formed by graduates from that same section; Angela and her sisters—Apolina, Anahit, Yeghisapet—and Tsovinar Atabegian. Over the years, the ensemble has included even more members of Angela's family, her children and grandchildren.

Angela played an important role in the development of Armenian traditional music performance art. She is a five-time gold medallist and an International Laureate. She has mastery of the kanun and a unique technique and style. Angela is one of the great treasures of Armenian musical culture.

In 1986, she became Actress of the Armenian Republic. Angela lives in Yerevan.

Քանոնահարուհի, «ՄՄՏ ժողովրդական արտիստուհի» 1986, Անժելա Աթաբեկեանը ծնել է Երեւանում: Աւարտել է Երեւանի Ռոմանոս Մելիքեանի անան երաժշտական ուսումնարանը եւ Կոմիտասի անան կոնսերատորիայի ժողգործիչների բաժինը 1985-ին:

Աշխատանքի է անցել 1955 թականին Հայաստանի հեռու-տատեսութեան եւ ռադիոյի ժողգործիչների համոյթում որպէս մենակատար: 1957-ին, երիտասարդութեան համաշխարհային 6-րդ փառատօնին Մոսկայում, արժանացել է երեք ոսկէ մեդալների: 1963 թին մեծ յաջողութեամբ հանդէս է եկել Բուլղարիայում, 1967-ին՝ Գերմանիայում, 1968-ին՝ Հունգարիայում եւ Ֆրանսիայում կազմակերպած Հայ Արւեստի տասնօրեակներին:

Կատարողական արւեստին զուգընթաց, դասաւանդել է սկզբում Ռ. Մելիքեանի անան երաժշտական ուսումնարանում, ապա՝ Երեւանի կոնսերվատորիայում: Անժելա Աթաբեկեանի ստալդացմամբ, 1972-ին ստեղծել է «Աթաբեկեան քոյրեր» երաժշտական համոյթը, որի կազմում էին Երեւանի կոնսերատորիայի շրջանաւարտներ՝ Անժելա, Ապոլինա, Անահիտ, Եղիսաբէթ եւ Ծովինար Աթաբեկեան քոյրերը:

Անժելա Աթաբեկեանը նշանակալի ծառայութիւն ունի հայ ժողովրդական երաժշտութեան կատարողական արւեստի զարգացման գործում, հինգ ոսկէ մեդալակիր է, միջազգային մրցանակաբաշխութիւնների դափնեկիր:

Angela Atabegian

Shushanik

Shushanik Miltonian was born in Venice. She received her musical education at Venice's Benedetto Marchello Conservatory, having as her teacher the famous Margarita Chichoknari. During her school years, Shushanik received the highest grades ever earned from the Conservatory. She also won the Arthur Rubinstein Annual Award for her marks. Her concert performances began in 1953, when she was only thirteen years old. She graduated in 1959 and, despite her young age, received a professorship from the same institution.

Tel Aviv organized an International Harp Competition in 1959, and fifty-two musicians from twelve countries participated. The nineteen-year-old Shushanik was the representative of Italy, and she took first prize. At that competition, she performed Rendel's Concerto, Hindemith's Sonata, Foret's Impromptu, and Ben Haim's Poem. Shushanik played with such perfection that the twenty-one-member jury unanimously gave her their highest possible marks. In 1960, Shushanik gave concerts in all of the countries of Europe and received great commendation from the press and music critics. In 1962, at the Second International Harp Competition in Tel Aviv, she repeated her earlier achievement. The President of the Competition announced that a star as talented as Shushanik Miltonian appears only once every fifty years. During her concerts, Shushanik also played the works of Armenian composers. She said:

For the Armenians who have lived in exile, good prayers from Armenia are a reason for happiness, especially when they are a reason to give hope and give rise to dreams, so that one day they may see Armenia and perform in the capital of Yerevan.

Shushanik Miltonian Շուշանիկ Միլտոնեան

1940

S

աղահարուստի Շուշանիկ Միլտոնեանը ծնել է Վենետիկում: Երաժշտական կրթութիւնն ստացել է Վենետիկի «Բենեդետտո Մարչելլո» կոնսերւատորիայում, անաւնի ուսուցիչ Մարգարիտա Չիչոկնարիի մօտ: Կոնսերւատորիայում սովորելիս շահել է Արթուր Ռուբինշտեյնի անաւն տարեկան մրցանակը: 1959 թականին ուսումն աւարտելուց յետոյ, չնայած երիտասարդ տարիքին, հրավիրում է դասաւանդելու նոյն կոնսերւատորիայում, ստանալով պրոֆեսորի կոչում:

Նրա համերգային ելոյթներն սկսեցին 1953-ից, երբ նա դեռ 13 տարեկան էր: 1959-ին Թէլ Աւիում աշխարհում առաջին անգամ կազմակերպեց տաղի միջազգային մրցոյթ, որին մասնակցեցին 12 ազգերի 52 տաղահարներ: 19-ամեայ Շուշանիկ Միլտոնեանը Իտալիայի ներկայացուցիչն էր: Նա 10 ընտրեալների մէջ բացարձակ առաջնութիւնը շահեց: Այդ մրցոյթում նա հանդէս եկաւ ծրագրում Ռենդելի կոնցերտը, Հինդեմիթի սոնատը, Ֆորէյի իմպրոմպտուն, Բէն Հայմի պոէմը:

1960-ից Շուշանիկ Միլտոնեանը համերգներով շրջագայեց Եւրոպայի երկրներում եւ մեծ գնահատանքի արժանացաւ այդ երկրների մասնով ու երաժշտաւերների կողմից: Նա 1960-ին բնակութիւն է հաստատել Փարիզում: Դարձել է Բրիսէլի սիմֆոնիկ նաւագիտմի մենակատար:

1962 թականին, տաղահարների երկրորդ համաշխարհային մրցոյթին Թէլ Աւիում, նա կրկին հանդէս եկաւ բացառիկ յաջողութեամբ: Իր համերգների ընթացքում Շուշանիկ Միլտոնեանը նազել է նաեւ հայ կոմպոզիտորների գործեր:

Ինչպէս ասել է նա. «Պանդիստութեան մէջ ապրող հային մեծ ուրախութիւն են պատճառում մայր հայրենիքից եկած մաղթանքները, մանաւանդ երբ դրանք յոյս եւ առիթ են տալիս երազելու, որ մի օր կարող է տեսնել Հայաստանը ու նազել քաղաքամայր Երեւանում»: Նա 1968-ին հանդէս է եկել Հայաստանում:

Shushanik Mildonian

Sylvie Vartan, French-Armenian singer and film actress, was born in Isgretsia, Bulgaria. She is the daughter of Romanian Counsel Gevorg Vartan and of actress Antonia Rudolph Mayeri (who is of Polish-German origin). As the daughter of a diplomat, Sylvie has lived in many countries, including Greece and France.

Sylvie demonstrated a special talent for singing at an early age. Her first concert took place in 1960 when she was only sixteen years old. She became famous soon thereafter.

The following year she met the well-known contemporary rock-and-roll singer, Johnny Holliday, and they soon married. They performed many concerts together and became world famous. In 1967, they performed for one month in Olympia and again in 1968, 1970, and 1972, achieving great success. Sylvie is very popular in Europe with the rock and pop set. As an actress, she has starred in several films: Don't Go Away Johnny, The Poorly Trained, and also the autobiographical Sylvie-Sima, The Top of Sylvie Vartan, My Friend Sylvie, to mention a few. She has also done much television work.

Sylvie Vartan also attracted fame as a businesswoman. She created a popular electronic horoscope.

Her son, David, was born in 1962. He is a well-known singer in the United States. Her brother, Eddie Vartan, is a prominent composer. Her nephew, Michael Vartan, is an actor.

Sylvie lives in the United States with her family and second husband, the famous actor and producer Tony Scott.

Յրանսահայ երգչուհի, կինոդերասանուհի Սիլվի Վարդանը ծնել է Բուլղարիայի Իսկրիցա քաղաքում: Դուստրն է Բուլղար-իայում Ռումինայի հիպատոս, ծագումով հայ Գետրգ Վարդանի եւ դերասանուհի, գերման-լեհ՝ Անտոնիա Ռուդոլֆ Մայերի:

Իր հոր պաշտօնի բերմամբ Սիլվի Վարդանը ապրել է տարբեր երկրներում, որոնց թում են Յունաստանն ու Ֆրանսիան: Փոքր տարիքից նա բացառիկ տաղանդ էր ցուցաբերում երգարւեստում: Նրա առաջին ելոյթը տեղի է ունեցել 1960-ին, երբ 16 տարեկան էր: Այդ ելոյթով հռչակուամ է Սիլվի Վարդանը: 1961-ին, 17 տարեկան հասակում, նա հանդիպում է ֆրանսիացի յայտնի երգիչ, ռոք-ն-ռոլի արքայ Ջանի Հալիդէյին եւ շուտով ամուսնանում նրա հետ: Այնուհետեւ, նրանք ունենում են համատեղ ելոյթներ, դառնալով աշխարհահռչակ:

1967-68-70 եւ 72 թերին ամուսինները ելոյթներով հանդէս են գալիս Փարիզի Օլիմպիա սրահում, գրանցելով բացառիկ յաջողութիւն: Ռոք եւ փափ երաժշտութեան ասպարէզում Սիլվի Վարդանի երգերը մշտապէս կատարել են Եւրոպայի երիտասարդական երաժշտախըմբերը: Որպէս դերասանուհի, նկարահանւել է մի շարք կինոֆիլմերում, որոնցից են՝ «Մի՛ հեռացիր, Ջանի», «Վատ դաստիարակածները», նաեւ իր մասին պատմող՝ «Սիլվի, Սիմա», «Սիլվի Վարդանը բարձրագոյնն է», «Իմ ընկեր Սիլվին» եւ այլ ժապավէններում եւ հեռուստատեսային հաղորդումներում:

Սիլվի Վարդանը այժմ ապրում է Ա.Մ.Ն.-ում:

Sylvie Vartan

inger, actress, and producer Cherilyn “Cher” Sarkissian was born in El Centro, California. Her father, John Sarkissian, was Armenian and her actress mother, Georgia Holt, was of English-Irish heritage. Cher met Sonny Bono in 1962, and they were married two years later. It was a fortuitous union for the older Bono and his young bride. The couple skyrocketed to worldwide fame with their release of I’ve Got You Babe. Their lives would never be the same. Their popularity grew, and in 1971 they started their own television show on CBS, The Sonny and Cher Show. Cher has starred in more than fifteen movies, winning an Oscar for her performance as Loretta Castorini in Moonstruck in 1987. She also starred in Silkwood (1983), in which she played the role of Dolly and received a Golden Globe award. In 1985, she won the award for Best Performance by a Leading Lady at the Cannes Film Festival for the movie Mask. She also starred in Suspect (1987), The Witches of Eastwick (1987), Mermaid (1990), and Faithful (1995) among others. In 1996, Cher produced and filmed, If These Walls Could Talk. She also produced a record, It’s a Man’s World. She recently purchased the Forever Fit diet and fitness company. Cher visited Armenia for the first time in 1993. She said:

Armenia has a warm and patient people, who live with faith and with endurance. Cher is one of the world’s most famous and beloved actresses of the last twenty years. She is a huge draw in concert, capable of selling tens of thousands of tickets within minutes.

Երգչուհի, դերասանուհի, բեմադրիչ Շեր Սարգսեանը ծնել է Քալիֆորնիայի Էլ Սենթրո քաղաքում: Վայրը՝ Ժան Սարգսեանը, ազգութեամբ հայ էր, իսկ մայրը՝ դերասանուհի Ջորջիա Նոլըր, անգլուհի: 1962-ին Շեր Սարգսեանը հանդիպում է երգիչ Սանի Բոնոյին եւ 1964-ին ամուսնանում նրա հետ, երբ դեռ 16 տարեկան էր: Այս ամուսնութիւնը ճակատագրական եղաւ երիտասարդ Շերի համար: Չոյզը իր ինքնատիպ տաղանդով ստեղծեց միանգամայն ինքնուրոյն ոճով արեւտ, դառնալով աշխարհահռչակ: 1965-ին Շերը հանդէս եկաւ ամուսնու հետ «Քեզ ունեցայ, մանկիկս»

երգով, որն աննախադէպ ընդունելութիւն գտաւ: Ռոք-ն-ռոլի մարզում եւս նրանք գերեցին երիտասարդութեանը. նրանց երգերը շուտով տարածեցին ամբողջ աշխարհում:

1971 թիւն նրանք «Սանի եւ Շեր» անունով իրենց անձնական Շոուն ստեղծեցին Ա.Մ.Ն.-ի Փի. Բի. Էս. հեռուստակայանում: Շերը նկարահանել է շուրջ 15 կինոֆիլմերում:

Նրա գլուխ գործոցներից է՝ «Լուսնահարները» (1987), ուր նա կատարում է Լորեթա Քասթորինիի դերը: Նորոյթ էր Շերի կատարման արեւտը, ինքնատիպ, արտայայտիչ ու գեղեցիկ: Ֆիլմարեւտի եւ գիտութիւնների ակադեմիայի փորձառու եւ պահպանողական շուրջ հինգ հազար հոգիանոց ընտրող յանձնախումբը 1987-ին, կանացի լաւագոյն դերակատարման «Օսկար»ը միահամուռ որոշմամբ յատկացրեց Շերին՝ Լորեթայի դերակատարման համար: Նրա գլխաւոր այլ կինոժապաւէններից են՝ «Թթենի», 1983, ուր հանդէս է եկել Դուլիի դերակատարումով եւ պարգեատրել «Գոլդըն Գլոբ»ի մրցանակով, իսկ 1985-ին «Դիմակ» ֆիլմի համար, Կաննի փառատօնում, Ֆրանսիա, նա արժանացաւ կանացի լաւագոյն դերակատարման մրցանակին՝ «Կասկածելին», 1987, «Իսթվիքի վիուկները», 1987, «Ջրահարսը», 1990 «Նաատարիս», 1995, եւ այլ կինոնկարներում: 1996-ին Շերը հանդէս եկաւ որպէս բեմադրիչ, նկարահանեց «Եթէ այս պատերը խօսէին» ֆիլմը եւ թողարկեց «Սա տղամարդկանց աշխարհն է» նոր երգապնակը: Պատրաստել է սննդառեժիմի նիւրաւ «Միշտ ձեզի մէջ» վիդէոն:

1993 թականին Շերը առաջին անգամ այցելեց Վայաստան: «Վայաստանն ունի ջերմ ու համբերատար մի ժողովուրդ, որն ապրում է հաատքով ու տոկունութեամբ», - ասել է նա: Շերը համարում է աշխարհի վերջին քսան տարիների ամենահռչակած ու սիրած դերասանուհիներից մէկը:

Cher in Armenia (1993)
All photos of Cher in Armenia:
Courtesy of (AIM), Armenian International Magazine

Photo: Courtesy of Armenian Assembly of America, *Armenians in America* Publication

Cher, while visiting the martyrs' monument of 1915 genocide with, Armen Sarkissian, former Prime Minister of Armenia (left) and Harout Sassounian of Lindsay Foundation, (far right) in Yerevan
Ծիծեռնակաբերդում, նկարած Արմէն Սարգսեանի եւ Յարութ Սասունեանի հետ
Photo: Courtesy of AIM, (*Armenian International Magazine*)

Cher at the orphanage, Yerevan, Armenia

“It’s amazing how you stop taking basic things for granted..
Armenia was the strangest trip I’ve ever taken,
and the most difficult one. But it was also the most rewarding one,
a trip I will remember as long as I live”. (1993)

Cher “For the first time”, her biography book as told to Jeff Coplon

«Հայաստանը իմ կեանքի ամենատարօրինակ եւ ամենադժար ճամբորդութիւնն էր,
բայց միեւնոյն ժամանակ ամենապարգեատրածը,
մի ճամբորդութիւն, որ պիտի յիշեմ միշտ կեանքիս վերջը»: (1993)

Photo: Courtesy of AIM, (Armenian International Magazine)

Cher in Etchmiadzin, Armenia (1993)
Շերը Էջմիածնում

Photo: Courtesy of AIM, (Armenian International Magazine)

Award winning actress, writer, producer Karen Kondazian, was born in Boston. As an eight-year-old, she appeared on Art Linkletter's legendary show *Kids Say the Darndest Things*. She studied at San Francisco State College, the University of Vienna, and The London Academy of Music and Dramatic Arts. She began her acting career in the New York production of Micael Cocoyannis *Trojan Women* at the Circle in the Square. Kondazian has earned many awards throughout her career, including a Los Angeles Drama Critics Circle Award for Best Actress.

Her theatre works include: Martha in Edward Albee's *Who's Afraid of Virginia Woolf?*, the world premier of both *Broken Eggs*, and *Freedomland*, Aelis Mazoyer in *Tamara*, Lady in Tennessee Williams' *Orpheus Descending*, Maxine in *The Night of the Iguana*, Princess Kosmono-polous in *Sweet Bird of Youth* with Ed Harris, *Hamlet* with Stacey Keach, *Richard II* with Richard Chamberlain and as Serafina, in Tennessee Williams' *The Rose Tattoo*. Her work so impressed Tennessee Williams that he offered her carte blanche to produce any of his works during his lifetime. Kondazian's television credits include a series-regular lead role on *Shannon*, a recurring role on *The Gangster Chronicles*, and a string of guest-starring appearances on such shows as *Tracy takes on...*, *Ellen*, *Murder She Wrote*, *Moon Lighting*, *Cagney and Lacy*, *Hill Street Blues* and *Nostalgins* with *Christopher Reeve*. Her films include: *Still Big Still Little* with Andy Garcia, the role of Sophia in *Yes Giorgio* with Luciano Pavarotti, Rose Casalle in *My Brother Jack* with Marco Leonardi (of Cinema Paradiso) fame.

Recently, (1999) Kondazian published her first book on acting. *The Actor's Encyclopedia of Casting Directors*, (Lone Eagle press). She is a lifetime member of the Actors Studio and member of the Hollywood Women Press Club.

Դերասանուհի, գրող, բեմադրիչ Զարէն Բոնդազեանը ծնել է Բոստոնում: Հազի 8 տարեկան էր, որ ընտրուեց, մասնակցելու Արթ Լինքլեթերի «Երեխաները խօսում են անկեղծ» միջոցառմանը: Գեղարեստական կրթութիւնը ստացել է Սան Ֆրանսիսկոյի պետական քոլեջում, Վիեննայի համալսարանում եւ Լոնդոնի «LAMDA» երաժշտական եւ դրամատիկական արուեստի ակադեմիայում: Իր վերելքը թատրոնում սկսել է Նիւ Եօքքում, Էսկալոնայի դերով Մայքլ Կակոյանիսի բեմադրած (Դեբորա Լակոբիի «Գերնիկայի կանայք»), ըստ Երիպիդեսի «Տրոյայի կանայք»

պիեսի: Արժանացել է բեմական մի շարք մրցանակների. Լոս Անջելես շաբաթաթերթի հինգ «Իրամա-լոգ» մրցանակների, Լոս Անջելեսի եւ Սան Ֆրանսիսկոյի Թատերական քննադատների ընկերութեան մրցանակ «Օվելշն աարդ»-ին: Բեմադրել եւ խաղացել է Օլբիի «Ռ՞վ է վախենում Վիրջինիա Վուլֆից»), Թեննէսի Ուիլեամսի «Ամերիկեան բիւզ», «Երիտասարդութեան քաղցր թռչունը», «Տամարա», «Օրֆէոսի ժառանգը», «Ազատութեան երկիր», «Իգուանայի գիշերները» եւ «Վարդի դաջածքը»: Վերջինիս բեմադրումի եւ դերկատարու-մի առիթով Թեննէսի Ուիլեամսը որ անձամբ ներկայ էր թատերասրահում, բարձրանալով բեմ շնորհատրեց երիտասարդ դերասանուհուն եւ նրան հրաւիրեց բեմադրելու իր բոլոր գործերը: Մեծ յաջողութեամբ խաղացել է «Համլետ»ում՝ Սթեյսի Քէյչի խաղընկերութեամբ, «Ռիչարդ Բ.»ում Ռիչարդ Չենթոլէնի խաղընկերութեամբ:

Կանոնատրապէս խաղացել է հեռուստատեսային բազմասերիանոց «Շաննոն» ֆիլմում, «Գանգստերական քրոնիքում», խաղացել է «Էլէն», «Սպանութիւն, որը նա նկարագրել է», «Լուսնի լոյսով», «Թրէյսին հրաւիրում է», «Քազնի եւ Լէյսի», «Հիլլ փողոցի երգերը» բազմասերիանոցներում: Կինոդերերից են՝ «Այո՛, Ջիորջիո» Լուչիանօ Պաարոտտիի հետ, «Իմ եղբայր Ջաքը» Մարկօ Լէոնարդիի հետ:

Karen Kondazian as Sophia in the movie 'Yes Giorgio',
with Co-star world's famous Tenor Lucciano Pavarotti, 1981.

Սոֆիայի դերում «Այո՛ Ջորջիո» կինոնկարում
աշխարհահռչակ տենոր Լուչիանո Պավարոտտիի հետ.

As Lady in Tennessee Williams' *Orpheus Descending* , Co-star Cameron Dye as Val in 1997 at the Fountain Theatre in Los Angeles.
 Օրֆեուսի դերում. Վալի դերում՝ Բամերոն Դեյ

Actress Karen Kondazian gets a warm backstage greeting from Tennessee Williams. (1979)
 Բարեն Բոնդագեանը եւ հոչակատր գրող եւ թատերագիր Թեննեսի Ուիլիամսը

In the center: Karen as Rose Casale
Standing from left: Marco Leonardi (the teenager Salvatore, in Cinema Paradiso), Michael Cavalieri, Peter Allas, and Freddy Capra Rodriguez
as her sons in the movie drama *My Brother Jack*

«Իմ Եղբայր Ջաքը» սրցանակ շահած կինոնկարից.

նստած՝ Քարեն Բոնդագեանը մօր դերում

Կանգնած, ձախից՝ Մարկո Լեոնարդի, Մայքըլ Բաապիե, Փիտըր Ալաս եւ Ֆրեդի Բափրա Ռոդրիգեսի
իր չորս որդիների դերում:

Karen as Encarna in Deborah Lawlor's *The Women of Guernica*.
A Flamenco adaptation of Euripidis *The Trojan Women*, at the
Fountain Theatre in Los Angeles, 1995 Photo by : Kreiger
Զարէն Զոնդազեանը՝ Էնկարնի դերում Դեբորա Լորէնսի
«Գերնիկայի կանայք» թատերգութեան մէջ, 1995
(ըստ Երիպիդէսի «Տրոյայի կանայք» պիեսի)

Soprano Elada Chakoyan was born in Yerevan. She graduated from the Tchaikovsky Special Music School and Yerevan State Conservatory in piano. Elada studied keyboard under Robert Andreasian and voice under Gohar Gasparian. Elada joined the Yerevan Opera in 1973 and by the next year was a leading soprano. She apprenticed at La Scalla during 1977-1978. She expanded her repertoire as she improved her voice technique in Milan. Elada studied voice with famed Gina Chinia, repertoire with Maestro Beltrami and Renato Pastorino, and Italian classics with Maestro Amizanno. During this period, she began singing at La Scalla. She was the first Armenian singer to train at La Scalla, a noble distinction. Elada has sung in Moscow, St. Petersburg, Vilnius, Kiev, Minsk, Novosibirsk, Baku, Tbilisi, Tallin, and other Soviet cities. The soprano has played Norma in Bellini's Norma, Lucia in Donizetti's Lucia di Lamermur, the Queen of Shemaka in Rimsky-Korsakov's Golden Cockerel. In the following Verdi masterpieces, she played Gilda in Rigoletto, Violetta in La Traviata, Aida in Aida, and Mimi in La Bohème. She also performed the lead soprano as Berta in Rossini's The Barber of Seville, Anoush in Dikranian's Anoush, and Olympia in Chukhajian's Arshak II. Her piano repertoire includes compositions from the Sixth Century to the present; Falconeri, Vinci, Vivaldi, Scarlatti, Bellini, Handel, Mendelson, Glink, Naregatsi, Gomidas, Yekmalian, Melikian, and Alemshah.

Elada moved to the United States in 1988. She lives in New York City and continues to give concerts.

Երգչուհի, սուպրանո Էլլադա Չախոյեանը ծնել է Երեւանում: Աւարտել է Չայկովսկու անան երաժշտական դպրոցը, դասատու՝ Ռոբերտ Անդրէասեան: Չայնը մշակել է պրոֆեսոր Գոհար Գասպարեանի մօտ Երեւանի կոնսերւատորիայում: 1978-ին մեկնել է Միլան՝ շարունակելով ձայնի մշակումը մաեստրօ Բելտրամի, Պաստորինոյի, Ամիզաննոյի, պրոֆ. Զինօ Չինիայի մօտ: Միլանի «Լա Սկալա» օպերայում ելոյթի առիթով «Վերդի» կոնսերւատորիան նրան պարգեատրեց մեդալով:

1973-ից երգել է Երեւանի Սպենդիարեանի անան օպերայի եւ բալետի թատրոնում: Դերերգերից են՝ Նորմա (Բելլինիի «Նորմա»), Լուչիա (Դոնիցետտիի «Լուչիա դի Լամերմուր»), Ռոզինա (Ռոսսինիի «Սեւիլեան սափրիչ»), Ջիլդա, Վիոլետտա, Աիդա (Վերդիի «Ռիգոլետտո», «Տրափատա», «Աիդա»), Միմի (Պուչչինիի «Բոհեմա»), Շամախիի թագուհի (Ռիմսկի Կորսակովիի «Ոսկի աքաղաղը»), Օլիմպիա (Չուխաճեանի «Արշակ Բ»), Անուշ (Տիգրանեանի «Անուշ»):

Նրա հարուստ երգացանկն ընդգրկում է Ֆալկոներիի, Վիվալդիի, Սկարլատտիի, Նենդելի, Բելլինիի, Մենդելսոնի, Գլինկայի, Գրիգոր Նարեկացու, Կոմիտասի, Եկմալեանի, Տիգրանեանի, Մելիքեանի, Կանաչեանի, Պերպերեանի, Ալեմշահի ստեղծագործութիւնները: Էլլադա Չախոյեանը մենահամերգներով շրջագայել է ՄՍՀՄ հանրապետութիւնների քաղաքներում՝ ամենուրեք արժանանալով բարձր գնահատանքի:

1988-ից բնակում է Նիւ Եօրքում, ունի ձայնամշակման ստուդիա: Կամերային մենահամերգներ է ունեցել Վաշինգտոնում, Նիւ Եօրքում եւ Լոս Անջելէսում:

Elada Chakoyan

As Norma in Bellini's *Norma*
Նորմայի դերում «Նորմա»

Elada as Lucia in Donizetti's
Lucia di Lammermoor
 Gegham Gregorian as Edgar
 Լուչիայի դերում,
 Դոնիցետտիի
 «Լուչիա դի Լամերմուր»

Elada as Violetta
 in Verdi's *La Traviata*
 Վիոլետտայի դերում,
 Վերդիի «Տրավիատա»

Elada as Queen of Shemaka in Rimsky Korsakov's *The Golden Cockerel*
Շամախիի թագուհու դերում, Ռիմսկի-Կորսակովի «Ոսկե աքաղաղը»

Anianist Ani Kavafian was born in Constantinople, and her family moved to New York in 1956. She is a graduate of New York's illustrious Julliard School of Music. She was fortunate to have the famous Ivan Galamian as her teacher

Ani performed as a soloist in international youth groups as well as in Boston and Detroit. As a soloist, she won first prize in the Armenian General Benevolent Union's Aram Khachaturian Musical Competition. Ani has lived a fully realized artistic life and has had many concerts in various countries.

She has performed with the Julliard Group for many years and was its concertmaster for three years. She has won many prizes; the Gulbenkian, Martha Douglas, and Morris Loeb Medals. Ani's style is original, and her expressive subtlety is exceptional.

She is the sister of violinist Aida Kavafian. Ani lives in New York and performs with the New York Metropolitan Opera Symphony.

Violinist Aida Kavafian was born in Constantinople. She is the laureate of numerous international competitions, graduate of New York's prestigious Julliard School of Music, and first prize winner in the Aram Khachatourian International Festival.

At twenty, Aida won top honors among forty-eight competitors in the Sixth International Violinist Competition in Lisbon.

Aida is a superb interpreter of Handel, Bach, Schubert, Bartok, Mozart, Beethoven, Mendelson, and Brahms. She was one of the young performers supported by the Pro Musica cultural group in the 1970's.

At the first Pro Musica event, Aida performed many of the most complex works ever composed for the violin.

She has performed on many of the famous stages in Europe. Aida lives in New York and is a violinist with the New York Metropolitan Opera Symphony. She is the sister of the famous pianist, Ani Kavafian.

Ջութակահարուհի Անի Գաաֆեանը ծնել է Կ. Պոլսում: 1956-ին ընտանիքով տեղափոխել է Ա.Մ.Ն.: Աաարտել է Նիւ Եորքի «Ջուլիարդ» երաժշտական դպրոցը: Աշակերտել է յայտնի ուսուցիչների, որոնց թում հռչակատր Իվան Կալամեանին: Իբրեւ մենակատար եւ կոնցերտսոյետեր վեց տարի շարունակաբար աշխատել է համաշխարհային երիտասարդական նազախմբում:

Ն.Բ.Ը.Մ.-ի կազմակերպած Արամ Խաչատուրեանի անան մրցոյթում շահել է առաջին մրցանակը: Երեք տարի կոնցերտսոյետեր է եղել Ջուլիարդի նազախմբում: Շահել է «Մարթա Դազլաս ըտրդ», «Մորիս Լոեբի մենորիալ փրայս» եւ Կիւպէնկեան հաստատութեան մրցանակները: Որպէս մենակատարուհի հանդէս է եկել Դիտրոյտի եւ Բոստոնի սիմֆոնիկ նազախմբերի հետ: Բազմաթիւ համերգներ է ունեցել տարբեր երկրներում: Նրա ծրագրում ընդգրկած են Բախի, Մոցարտի, Բեթհովէնի, Շոմանի, Շուբերտի, Շոպէնի, Չայկովսկիի, Սիբելիուսի Բարտոկի եւ այլ կոմպոզիտորների ստեղծագործութիւններ: Կրտսեր քրոջ՝ Աիդա Գաաֆեանի հետ հանդէս է եկել զուգանազով:

Վլտահարուհի, ջութակահարուհի Աիդա Գաաֆեանը ծնել է Կ. Պոլսում: Աաարտել է Նիւ Եորքի «Ջուլիարդ» երաժշտական դպրոցը: Աաազ քրոջ՝ Անի Գաաֆեանի հետ աշակերտել է հռչակատր ուսուցիչների, որոնց թում է՝ **Իվան Կալամեանը**:

1973-ին Լիսաբոնում ջութակահարների միջազգային վեցերորդ մրցոյթում՝ քառասունութ մասնակիցների մէջ շահել է առաջին մրցանակը:

Նա այնպիսի վարպետութեամբ է կատարել Նենդէլի, Պազանինիի, Բախի, Մոցարտի, Բեթհովէնի, Շուբերտի, Բրամսի, Մենդելսոնի, Բարտոկի, Միասկովսկիի, Սարասատէի, Լալոյի երկերը, որ լաազոյն երիտասարդ երաժիշտներին խրախուսող «Պրո սուզիկա» մշակութային յանձնախումբը զօրավիզ կանգնեց, եւ 70-ական թականներից հովանաւորում է նրան:

1977-ին Արամ Խաչատուրեանի անան մրցոյթում Աիդան շահեց առաջին մրցանակը: Ջութակահարուհին հանդէս է եկել աշխարհի շատ նշանաւոր բեմերում: «Թաշ» լարային քառեակի առաջին ջութակահարուհին է:

Ani Kavafian
Aida Kavafian

Photo by: Joel Meyerowitz

Svetlana Navasardian
Սվետլանա Նավասարդեան
1954

Ascintillating pianist, Svetlana Navasardian was born in Yerevan, she is the laureate of four international competitions: The Schumann in Zwickau, the Bach in Leipzig, the Queen Elizabeth in Brussels, and a competition in Sydney. Her enterprising work is a vivid and unique contribution to the musical culture of Armenia.

Today, audiences know her work in more than thirty countries of Europe, Asia, America, and Australia. Svetlana's repertoire is huge, including more than sixty piano concertos and about three hundred ensembles and solo musical parts. It includes monographic pieces by Bach, Beethoven, Schumann, Brahms, Chopin, Liszt, Debussy, Ravel, Tchai-kovsky, Rachmaninoff, Prokofiev, Stravinsky, Bartok, Poulenc, Strauss, Barber, Messiaen, and Hindemith. The Hindemith Institute in Frank-furton Main evaluated Svetlana's recording of the challenging Liudus Tonalis as an outstanding achievement.

She has performed on the most prestigious stages of the world; the Gaveau in Paris, Theatre Colon in Buenas Aires, Hevandhaus in Leipzig, Opera House in Sydney, and Palais des Beaux-Arts in Brussels.

Svetlana has made many recordings, including many of her television and radio concerts in many countries.

During the concert season from 1982-1983, she had a promising debut as a conductor with the Yerevan Chamber Orchestra. Her astute interpretations of Barber's Adagio, Haydn's Piano Concerto, Schubert's Fifth Symphony were inspired. He freedom of conducting from memory and without score testified to her high level of mastery in this genre.

She became Popular artist of Armenia in 1977.

Դաշնակահարուհի Սվետլանա Նավասարդեանը ծնել է Ալլաերդիում: ՀՍՍՀ վաստակաւոր արտիստուհի՝ 1977: Առաջին ելոյթն ունեցել է 12 տարեկանում, մէկ տարի յետոյ հանդէս է եկել որպէս մենակատար սիմֆոնիկ նաւագախմբի հետ:

1965-68-ին սովորել է Երեւանի կոնսերւատորիայում՝ աշակերտելով Վ. Ունր-Շատին: 1971-ին աւարտել է Մոսկւայի կոնսերւատորիան, ուսուցիչ՝ Յա Ջակ: 1974-ից դասաւանդում է Երեւանի կոնսերւատորիայում: Դօցենտ՝ 1981-ից: Դափնեկիր է մի շարք մրցոյթների՝ Անդրկովկասեան երկրորդ՝ Թբիլիսի, 1965, Շումանի անան՝ Ցիքաու, 1966, 2-րդ մրցանակ, Բախի անան՝ Լայպցիգ՝ 1968, 3-րդ մրցանակ, Բելգիայի Ելիզաբէտ թագուհու անան՝ 5-րդ մրցանակ, Բրիսել՝ 1972, նոյնը Սիդնէյ՝ 2-րդ մրցանակ, 1977: Նրա ծրագրերում ընդգրկւած են Բախի, Վայդնի, Բեթհովէնի, Շուբերտի, Շումանի, Բրամսի, Շոպէնի, Լիստի, Շտրաուսի, Դեբիասիի, Ռավելի, Պոլենկի, Բարտոկի, Հինդեմիթի, Բարբերի, Չայկովսկու, Մուսորգսկիի, Ռախմանինովի, Պրոկոֆիեի, Ստրաւինսկու, Շոստակովիչի, Խաչատուրեանի, Ալբի ստեղծագործութիւնները: 1982-83-ին ղեկավարել է Երեւանի կամերային նաւագախումբը: Սվետլանա Նավասարդեանը համերգներով շրջագայել է աշխարհի շատ երկրներ, նազել է յայտնի համերգարահներում՝ Փարիզի Ժալու, Բիո Արթս, Բուէնոս Այրէսի Քոլոն Թիատր, Սիդնէյի մեծ օպերա, Լայպցիգի Գեանդիաուզ, Բրիսելի գեղեցիկ արեստների պալատ:

Kim Kashkashian

Kim Kashkashian is one of the well known viola player of our time. She received her musical education at the Peabody Conservatory and in Music Academy of Philadelphia. Kim Kashkashian participated for ten years in the "Marlborough" Music Festival, performing in various cities of the United States. At the invitation of the Lincoln Center Chamber Music Orchestra, she participated as a soloist in the "Two Worlds" Music Festival, meriting high praise and prizes. She won second prize in the Viola Competition, sponsored by British "Lionel" newspaper and third prize at the International Festival in Munich. The American "Pro Musica" Fund, which helps support exceptional musical talents, also has sponsored Kim. In 1982, she performed as a solo recital at the UCLA Schoenberg Music Hall. She has arranged three compositions of Barbara Culp for the Viola, which earned medals. Dvorak's *Rondo*, arranged from the cello to viola, has been a part of Kim's repertoire, as well as *Romance* from the violin, Brahms' *Sonata* from clarinet, and Hindemith's *Sonata* for alto and others. In the fall of 1990 she traveled to Yerevan, performing Bartok's concertos with the Yerevan Philharmonic Orchestra and performing Mozart's Concerto Symphony with violonist Edward Tadevosian. Kim Kashkashian currently lives and works in Germany, and she supports and sponsors a various number of viola students from Yerevan Conservatory to study in Germany.

Ալտահարուի Քիմ Քաշքաշեանը երաժշտական կրթութիւնը ստացել է «Փիլադելֆի» կոնսերւատորիայում եւ Ֆիլադելֆիայի երաժշտական ակադեմիայում: Տասը տարի եղել է «Մալբորո» երաժշտական փառատօնի մասնակից՝ հանդէս գալով Միացեալ Նահանգների տարբեր քաղաքներում: Լինքոլն Սենթրի կամերային երաժշտութեան մասնաճիւղի հրաւերով որպէս մենակատար մասնակցել է Մոստլի Մոցարտեան եւ Սպոլետտայի «Երկու աշխարհներ» երաժշտական փառատօներին արժանանալով բարձր գնահատանքների եւ մրցանակների: Անգլիայի «Լոյընէլ» թերթի կազմակերպած ալտահարների մրցանակաբաշխութիւնում շահել է երկրորդ մրցանակը եւ երրորդ մրցանակը՝ Մինիսեթում, ալտիմիջազգային մրցանակաբաշխութեան ժամանակ: Քիմին հովանատրել է բացառիկ երաժշտական տաղանդներին օժանդակող ամերիկեան «Պրօ մուզիկա» հիմնադրամը: «Պրօ մուզիկայի» շրջանակներում, 1982-ին իրագործեց նրա մենահամերգը Քալիֆորնիայի համալսարանի «Շէնքերգ» դահլիճում: Նա ալտի համար փոխադրել է Բարբարա Կուլփի երեք ստեղծագործութիւն, որոնք մրցանակի են արժանացել: Քիմ Քաշքաշեանի կատարողական ծրագրում ընդգրկած են Դորժակի «Ռոնդօն»՝ փոխադրած թաւջութակից, «Ռոմանսը»՝ ջութակից, Բրամսի սոնատը՝ կլարնետից, Հինդեմիտի ալտի սոնատը, եւ այլն: 1990-ի աշնանը այցելել է Երեւան, ֆիլհարմոնիկ նաագախմբի հետ կատարել է Բարտոկի ալտի կոնցերտը եւ Մոցարտի «Կոնցերտային սիմֆոնիան» ջութակահար Էդուարդ Թադեոսեանի զուգանագով: Քիմ Քաշքաշեանը հովանատրում է Երեւանի կոնսերւատորիայի ալտահար ուսանողների, որոնք ուսանում են Գերմանիայում:

Kim Kashkashian

Soprano Kallen Esperian was born in Chicago. She made her debut in Philadelphia opera as Mimi in *La Bohème* with Luciano Pavarotti in 1986. A few months later, she performed in Luciano Pavarotti's historic visit to China and sang with him in Beijing.

She soon made her debut at the Metropolitan as Mimi with Placido Domingo in the role of Rudolfo. She sang again with Pavarotti in Verdi's *Luisa Miller*. The latter opera was the vehicle for her *La Scalla* debut. Her next appearance was as Elena in Verdi's *I Vesperi Siciliani* and the theater's premier production of his *Stiffelio*. Kallen has emerged as one of

opera's most acclaimed lyric sopranos and has appeared in the world's major opera theaters; New York's Metropolitan Opera, the Lyric Opera of Chicago, the San Francisco Opera, Milan's La Scalla, Opera de Paris- La Bastille, Royale Opera House, Covent Garden of London, Teatro Colon in Buenos Aires, Deutsche Opera of Berlin, the Vienna State Opera, Netherlands Opera, the Festival of Prange in Provence, and the theaters of Los Angeles, Zurich, Geneva, Bilbao, and Bologna.

She made her London debut at a special Tibor Rudas production of Pavarotti Plus at Royal Albert Hall in May of 1995 in the presence of Princess Diana of Wales.

Kallen has opened the opera season twice. The first was as Desdemona at the Opera de Paris' La Bastille in a historic production of *Otello*, which was televised throughout Europe. The second was as Amelia in *Simon Boccanegra* at the Lyric opera of Chicago.

She sang as Leonara in Verdi's *Il Trovatore* with the Metropolitan opera in their New York park performances and with Opera Memphis. She has also sung with great success Verdi's *Requiem* with the orchestras of Detroit and Atlanta, the Collegiate Chorale in NY, the Orchestra of Parma on tour in Italy and most recently with the legendary Robert Show and the City of Birmingham Symphony of England.

With Luciano Pavarotti she sang a Christmas concert for St. Jude's Hospital in Memphis which was aired on national public television, *Otello* with Opera Pacific, and *Luisa Miller* in Bilbao.

Kallen made her debut at the Staatsoper in Berlin in a new Production of *Pagliacci* and at the Verona Festival as Micaela in Bizet's *Carmen*. 1996- she sang in Tibor Rudas' famous production the Three Sopranos in Paris and Los Angeles.

բրգշտի Քալէն Էսպերեանը ծնել է Չիկագոյում: Ճանաչել է համաշխարհային փայլուն լիրիկական սուպրանօներից մէկը: Նիւ Եօրքի Մետրոպոլիտէն, Չիկագոյի Լիրիկ եւ, Սան Ֆրանսիսկոյի օպերաներում, Միլանի Լա Սկալայում, Փարիզի Լա Բաստիլ օպերայում, Լոնդոնի Ռոյալ Օպերա Նաուգում եւ Քովենթ Գարդնում, Բուէնոս Այրէսի Տեստրօ Կոլոնում, Բեռլինի Դոյչէ, Վիեննայի պետական օպերաներում, Նիդերլանդների, Լոս Անջելէսի, Ցիւրիխի, Ժնևի, Բիլբաոյի, Բուրնիայի օպերային թատրոններում եւ Պրովանսի Բրանժ փառատօնում:

Քալէն Էսպերեանը առաջին անգամ բեմ է բարձրացել Լուչիանօ Պաարոտտիի մասնակցութեամբ, 1986-ին Ֆիլադելֆիայի օպերայում Միմիի դերերգով (Պուչչինիի «Բոհեմա»): Նոյն թիւն նա մեկնել է Չինաստան Ճենովայի օպերային խմբի հետ, նորից Լուչիանօ Պաարոտտիի հետ, երգելով Պելլինի օպերային թատրոնում: Նրա փորձը է Նիւ Եօրք կատարելու Միմիի դերերգը, Ռուդոլֆի դերում էր Պլասիդօ Դոմինգոն: Եւ նոյն օպերայում նորից Պաարոտտիի հետ հանդէս եկաւ Վերդիի

«Լուիզա Միլլեր»-ում Լուիզայի դերերգով: Վերջինս, դիւրացրեց նրա բեմերը Միլանի Լա Սկալայում, երգելու Վերդիի՝ «Միցիլիական ժամերգութիւն»-ում եւ «Ստիֆելիոյում»: 1995-ի Մայիսին Քալէն Էսպերեանը հանդէս եկաւ Լոնդոնի Ռոյալ Ալբերտ Նոլում Տիբոր Ռուդաշի կազմակերպած Պաարոտտիի յատուկ ծրագրում, որին ներկայ էր Ուելսի պրինցոսի Դայանան: Այդ համերգը Արդիւրոյում կատարելուց յետոյ տեսագրեց եւ ձայնագրեց Դեքա-Լոնդոն ընկերութիւնը: Քալէն Էսպերեանը երկու առիթով բացումը կատարեց Փարիզի Բաստիլ օպերայի տարեշրջանի. առաջինը Դեզդեմոնայի դերերգն էր «Օթելլօ» ներկայացման մէջ, որը ցուցադրեց Երոպայի բոլոր հեռատատեսութիւններում, երկրորդը «Սիմոն Բոկանեգրա»-ն էր, որը ցուցադրեց նաեւ Չիկագոյում: Երգեց Մետրոպոլիտէն օպերայում (Վերդիի «Տրուբադուր») ներկայացած Նիւ Եօրքի եւ Մեմֆիսի օպերաներում: Մեծ յաջողութեամբ Դիթրոյտի եւ Ատլանտայի սիմֆոնիկ նազախմբերի հետ երգել է Վերդիի «Ռեքվիեմում»: Նիւ Եօրքի Քոլեջիաթէ Քորալի, Պարմի նազախմբի հետ շրջագայել է Իտալիայում, լեզենդար «Ռոբերտ Շաուի» եւ Բիրմինգհեմի սիմֆոնիկի հետ՝ Անգլիայում: Լուչիանօ Պաարոտտիի հետ երգել է Մեմֆիսում, որը եթեր սփռուեց ազգային հեռուստատեսութեամբ, «Օթելլօ»՝ Փասիֆիք օպերայում, «Լուիզա Միլլեր»՝ Բիլբաոյում:

Առաջին անգամ Բեռլինի Շտասուօպերում բեմ է բարձրացել Նեդդայի դերերգով (Պուչչինիի «Պայացներ»), եւ Վերոնայի փառատօնում Միքայելա Ֆրանկօ Չեֆիլիի բեմադրած, (Բիզէի «Կարմէն»): 1996-ին Սինթիա Լորէնսի եւ Քաթին Կասելլոյի հետ մասնակցեց Տիբոր Ռուդասի կազմակերպած «Երեք սուպրանօները» համերգին, Փարիզ, որը ցուցադրեց միջազգային հեռուստատեսութեամբ: Վերջինը կրկնեց Լոս Անջելէսում տեղի սիմֆոնիկ նազախմբի հետ, դիրիժոր՝ Մարկօ Արմիլիատօ:

Photo By: Robert Gauthier

Kallen Esperian (middle) with Sopranos Kathleen Cassello (left) and Cinthia Lawrence (right) with conductor Marco Armiliato, in the performing night of The World Premiere "The Three Sopranos" in Century City, CA. (1996)
 Քալէն Էսպերեանը, Քաթլին Բասելլոյի (ձախից) եւ Սինթիա Լաուրէնսի (աջից) հետ՝ Լոս Անջելէսի Սենչրի Սիթի Նոլլում ունեցած «Երեք սոպրանօներ» ելոյթի ժամանակ (1996)

Kallen Esperian and third time President of "The USC Armenian music lovers" Mrs. Audrey Gregory at the reception following The World Premiere Performance "The Three Sopranos"

Քալէն Էսպերեանը Իւ. ԷՍ. Սի. համալսարանի Նախագահուհի՝ Օդրի Գրեգորիի հետ, նկարած՝ «Երեք սոպրանօները» ելոյթի հաւաքոյթին

Three Sopranos and Three Tenors:
Placido Domingo, Cinthia Lawrence, Jose Carreras
Luciano Pavarotti, Kallen Esperian and Kathleen Cassello
at the reception following the
"Three Tenors" American concert (1996)

«Երեք սոպրանոսներ» եւ «Երեք տենորներ».
Ճախից՝ Պլասիդո Դոմինգո, Սինթիա Լաուրենս, Նոզէ Կարերաս,
Լուչիանօ Պավարոտտի, Բալեն Էսպերեան եւ Բաթլին Բասելլօ (1996)

aria Mouradian Guleghina is an exquisite dramatic soprano with a huge dramatic coloratura voice. Today, internationally, she is recognized as one of the most famous opera singers of the century. She was born in Odessa, Belarus. As a child she wanted to be a performer for as long as she can remember. Maria attended a special music school, specialized in piano, ballet, training as a conductor while studying and receiving normal education.

Her voice was very odd at the time. She admits, "Only two parts of it were developed - very low and very high." In the beginning her music college originally classified Maria as a contralto, then she became a mezzo and finally a soprano. Her teacher was her famous pianist husband, respected Professor Eugene Ivanov Guleghin, who has taught many of Russia's most famous basses and baritones. In 1985, Maria joined Minsk opera house at Belarus. At the same time, she won first prize at the Glinka Competition and third prize at the Tchaikovsky Competition. On the stage of Minsk she performed in as Gilda in Verdi's *Rigoletto*, Elizabeth in *Don Carlos*, and Rosina in Rossini's *Barber of Seville*. 1987-Cesar Mazonni, the General Manager of La Scalla, after hearing Maria's voice invited her to Milan to sing at La Scalla as Amalia in Verdi's *A Masked Ball* with Lucciano Pavarotti as Ricardo, and 1988-as Lucrezia in Verdi's *The Two Foscari*, the following year 1989-in *Tosca*, directed by the brilliant operatic director P Faggioni. In *La Scalla* her voice was compared with Maria Callas. In her performing night as *Tosca* in Puccini's *Tosca* Maria was asked to wear Calass' dress and jewelry, which came to her from Covent Garden (London). *Tosca* was a huge success and Maria quickly gained an international reputation. Helena Mateheopoulos, the famous author (Diva), journalist, fashion editor and Special Consultant for Vocal Projects at the Philharmonic Orcestra in London said: *Guleghina is the only Tosca since Callas to convince me totally; vocally, physically, and dramatically. She exudes an authentic Tosca aura.*

In 1989, she left Russia with her husband Mark and settled in Hamburg, Germany. Maria has performed in Hamburg, Berlin, San Francisco, Monte Carlo, London and at The Lyric Opera of Chicago, the Grand Opera of Houston, The Rome Opera House, and the Metropolitan Opera of New York. Some of her leading roles have been in Verdi's (Elvira in *Ermani*, Odabella in *Attila*, Aida in *Aida*, Abigail in *Nabucco*, Lady Macbeth in *Macbeth*, Azuccenna in *Trobadour*, Elena in *I Vespri Siciliani*), Giordano's (Madalena de Coigny in *Andrea Chenier*, Fedora in *Fedora*), Queen of the Night in Mozart's *Magic Flute*, Leonara in Beethoven's *Fidelio*, Beatrice in Franz Von Suppbe's *Boccacio*, and Manon in Puccini's *Manon Lescaut*.

Բացառիկ ձայնով օժտած՝ դրամատիկ կոլորատուրային սուպրանո, Մարիա Գուլեգինա-Մուրադեանը ծնել է Օդեսայում: Փոքր տարիքից յաճախել է բալետի եւ դաշնամուրի, ապա դիրիժորական դպրոցներ ու բացառիկ ընդունակություններ է ցուցաբերել: Օդեսայի կոնսերատորիան ընդունելուց յետոյ, նա սկզբից համարուեց կոնտրալտո, ապա՝ մեցցո եւ վերջապէս՝ սուպրանո: Նրա ուսուցիչն էր իր ապագայ ամուսինը, յայտնի դաշնակահար, պրոֆ. Եւգենի Իվանովիչ Գուլեգինը: 1984-ին Մարիան Գլինկայի անան վոկալիստների մրցանակաբաշխութիւնում արժանացել է առաջին մրցանակին: Մրցանակակիր է Մոսկայում Չայկովսկու անան փառատօնի՝ երրորդ մրցանակ, 1986-ին նաեւ երգիչների միջազգային մրցոյթի Ռիո դէ Ժանէյրոյում 1985-ին, սոյն թիւն նա հրափրեց Մինսկ, Բելոռուսիայի օպերայի եւ բալետի թատրոն: Առաջին դերերգերն էին՝ Ջիլդա, Էլիզաբէթ (Վերդիի «Ռիգոլետտո», «Դոն Կարլոս»), Ռոզինա (Ռոսսինիի «Սեւիլեան սափրիչը»): Մարիա Գուլեգինան 1987-ին ստացաւ Բելոռուսական ՍՍՀ վաստակաւոր արտիստուհու կոչում:

1987-ին Լա Սկալայի գլխաւոր տնօրէն Սեզար Մաձձոնին, Մարիային հրափրեց Միլան կատարելու Ամալիայի դերերգը Վերդիի «Դիմակահանդէս-պարահանդէս»ում, Ռիկարդոյի դերում էր Լուչիանօ Պաւարոտտին: 1988-ին նոյն թատրոնում կատարեց Լուկրեցիայի դերերգը Վերդի «Երկու ֆոսկարի» 1989-ին, Տոսկայի դերերգը (Պուչչինիի «Տոսկա», Պիերօ Ֆաջջիոնիի քեմադրութեամբ): Տոսկան նրան միջազգային մեծ հասփա բերեց, ինչպէս գրել է Լոնդոնի սիմֆոնիկ-ֆիլհարմոնիկ նազախմբի վոկալ ծրագրերի խորհրդական, յայտնի հեղինակ, լրագրող, Հելենա Մաթեոպոլոսը, իր «Դիւա» գրքում: «Գուլեգինայի Տոսկան միակն է որ կարելի է համեմատել Մարիա Կալասի Տոսկայի հետ: Նրանից իսկական Տոսկայի աուրա է ճառագում»:

1989-ին ամուսնու՝ Մարկ Գուլեգինի հետ նա հեռացաւ Ռուսաստանից եւ հաստատուեց Գերմանիայի Համբուրգ քաղաքում: Այստեղ սկսեց Մարիա Գուլեգինայի ստեղծագործական կեանքի ամենափայլուն շրջանը: Նա հրափրեց երգելու Բեռլին, Սան Ֆրանսիսկօ, Չիկագօ, Լոնդոն, Հոնոլուլու եւ Մոնտէ Կարլօ:

1999-ի Ապրիլին նա Նիւ-Եօրքի Մետրոպոլիտէն օպերայում, հանդէս եկաւ Աիդայի դերերգով: Մարիա Գուլեգինայի լաւագոյն դերերգերից են՝ Գիշերայ Թագուհի (Մոցարտի «Կախարդական սրինգը»), Լէոնորա (Բեթհովենի «Ֆիդելիօ»), Ամելիա, Աիդա, Աբիգէլ, Էլիզաբէթ, Լէդի Մակբէթ, Ինչու, Էլենա, Էլփրա, Օդաբէլլա (Վերդիի «Դիմակահանդէս-պարահանդէս», «Աիդա», «Նաբուկկօ», «Դոն Կարլոս», «Մակբէթ», «Տրուբադուր», «Միցիլիական ժամերգութիւն», «Էրնանի» եւ «Աթիլա»), Մանոն (Պուչչինիի «Մանոն Լեսկօ»), Լիզա (Չայկովսկու «Պիկովայա դամա»), Մադալենա, Ֆէդորա (Ջիորդանոյի «Անդրէ Շենիէ» եւ «Ֆեդորա»), Բէատրիչէ (Ֆրանց Ֆոն Սուպէի «Բոկաչիո»): 1990-ին մենահամերգով հանդէս է եկել Երեւանում: Մարիա Գուլեգինա-Մուրադեանը համարուած է 20-րդ դարի մեծագոյն օպերային երգչուհիներից մէկը:

As Abigaille in Verdi's *Nabucco*
Աբիգեյի դերում Վերդիի «Նաբուկկո»

Maria Guleghina

Scenes from Tchaikovsky's *Pique Dame*,
Maria as Lisa, Gegham Grigorian as Herman,
and Olga Borodina as Pauline
performed in Marinsky Theatre,
at the Kirov Opera and Orchestra,
conductor Valery Gregiev, St. Petersburg,

Տեսարաններ Չայկովսկու «Պիկովայա դամա»
օպերայից. Մարիա Գուլեգինյան՝ Լիզայի, Գեղամ
Գրիգորեանը՝ Ներսանի, և Օլգա Բորոդինյան՝
Պոլինայի դերերում, Մարինսկի թատրոն,
Կիրովի սիմֆոնիկ նագախմբի նագակցութեամբ,
ղեկավար՝ Վալերի Գերգիեւ, Ս. Պետերբուրգ:

Maria Guleghina

Maria Guleghina as Aida
in Verdi's *Aida*

Մարիա Գուլեգինան Աիդայի դերում,
Վերդիի «Աիդա»

Soprano Hasmik Papian was born in Yerevan, where she graduated from Gomidas Conservatory in Yerevan, first as a violinist then as a singer. She is the laureate of international competitions in Toulouse, Sofia, Moscow, and Vienna. Hasmik began her operatic career at the Spendiarian National Opera in Armenia. This was followed by engagements at the following venues: Moscow's Bolshoi Theater, Staatsoper in Hamburg, Staatstheater in Stuttgart, Deutsche Staatsoper in Berlin, Staatsoper and Volksoper in Vienna, Teatro alla Scalla in Milan, Teatro Communale di Bologna, Accademia di Santa Cecilia in Rome, Ravenna Festival, Auditorium Maurice Ravel in Lyon, Operas de Nice and Municipal in Marseille, Choregies d'Orange, Kirov, (Marinsky) Theater in St. Petersburg, Washington Opera, Baltimore Opera, and New York's Metropolitan Opera where she made her debut as Aida in February 1999. Hasmik's major operatic roles include; Norma in Bellini's *Norma*, Donna Anna in Mozart's *Don Giovanni*, Abigaille in Verdi's *Nabucco*, Odabella in *Attila*, Elvira in *Ernani*, Leonara in *Il Travatore*, Aida in *Aida*, Violetta in *La Traviata*, Desdemona in *Otello*, Mimi in Puccini's *La Bohème*, Magda in *La Rondine*, Floria Tosca in *Tosca*, Micaela in Bizet's *Carmen*, and as Rachel in Halevy's *La Juive*. Her vast concert repertoire, oratorios, cantatas, requiems, and symphonies include songs of Armenian composer Gomidas as well as the German and Russian songs .

Երզնուի, սուպրանո Յասմիկ Պապեանը, ծնել է Երեւանում: Բարձրագոյն կրթութիւնը ստացել է Երեւանի Կոմիտասի անան կոնսերւատորիայում, նախ որպէս ջութակահար, ապա՝ երգչուի: Արժանացել է մրցանակների Թուրուզում, Սոֆիայում, Մոսկւայում՝ Չայկովսկու անան միջազգային եւ Վիեննայում կազմակերպած Բելլեդեր մրցանակաբաշխութիւններում:

Յասմիկը երգել է Երեւանի Ալ. Սպենդիարեանի անան օպերայում, ապա Մոսկւայի Մեծ թատրոնում, Վարշաւայի ազգային օպերայում, Բոննի, Դիսելդորֆի, Համբուրգի, Շտուտգարտի, Բեռլինի, Վիեննայի օպերաներում, Միլանի Լա Սկալայում, Բոլոնիայի Տէատրո Կոմունալում, Հռոմի Ակադեմիա Սանտա Չեչիլիայում, Լիոնի, Նիցցայի, Մարսելի օպերաներում, Սանկտ Պետերբուրգի Մարինսկի թատրոնում, Վաշինգտոնի, Բալթիմորի, Նիւ Եորքի Մետրոպոլիտէն օպերաներում:

Նրա դերերգերից են՝ Դոննա Աննա (Մոցարտի «Դոն Ժուան»), Նորմա (Բելլինիի «Նորմա»), Աիդա, Աբիգէլ Դեզդեմոնա, Լէոնորա, Էլվիրա, Օդաբելլա (Վերդիի «Աիդա», «Նաբուկկո», «Օթելլո», «Տրուբադուր», «Էրնանի», «Աթիլլա»), Միմի, Տոսկա (Պուչինիի «Բոհեմա» եւ «Տոսկա») Միքայելա (Բիզէի «Կարմէն») եւ Ռաշէլ (Հալեվիի «Հրեաներ»): Նրա մենահամերգային ծրագրերում ընդգրկած են գերմանացի եւ ռուս կոմպոզիտորների երգեր, իսկ հայ դասականներից՝ Կոմիտասը, Բարաջանեանը: Սիմֆոնիկ նաագախմբերի հետ կատարել է Բախի, Մոցարտի, Բեթհովէնի, Մենդելսոնի եւ այլ կոմպոզիտորների օրատորիաների կանտատների, ռեքվիեմների եւ սիմֆոնիաների սուպրանոյի երգամասերը:

Hasmik Papian

Hasmik Papian as Violetta in Verdi's *La Traviata*, Dusseldorf, Germany 1998
Յասմիկ Պապեանը Վիոլետտայի դերում, Վերդիի «Տրավիատա», 1998
Դիսելդորֆ, Գերմանիա

Hasmik Papian

Hasmik as Abigaille in Verdi's *Nabucco*, at Teatro alla Scalla, Milan
Արիզելի դերում, Վերդիի «Նաբուկկո», Լա Սկալա, Միլան

Hasmik Papian

Hasmik as Odabella in Verdi's *Attila*, at Teatro alla Scalla, Milan (Detail)
Օդաբեղաի դերում, Վերդիի «Աթիլա», Լա Սկալա, Միլան

Hasmik Papian

Canadian coloratura soprano, Aline Kutan, was born in Istanbul. She made her operatic debut at the age of eighteen, singing the role of Flora in the Vancouver Opera's production of Britten's *The Turn of the Screw*.

Aline studied at the University of British Columbia then at the University of Laval in Quebec City. In 1995, she was one of ten winners at the Metropolitan Opera's National Council Auditions in New York. A finalist in the Luciano Pavarotti International Vocal Competition, she was also a prizewinner in the Licia Albanese Pucini Foundation Competition, the Montreal Symphony Orchestra Vocal Competition (second place), and the Vancouver Operatic Society Competition. She was a finalist and winner of the best Interpretation of a French Opera excerpt at the Toulouse International Vocal Competition in France. Aline made her American debut to rave reviews, singing the title role of Lakme with the Arizona Opera and at Lincoln Center with L'Opera Francais de New York as Sylvie in Gounod's *La Colombe*.

During the same season Aline made her successful European debut in France as Anne Trulove in Stravinsky's *The Rake's Progress* (mezzo) and as Queen of the Night in Mozart's *Magic Flute*, *Die Fledermaus*, Lakme in Delibes' *Lakme*, Adele in Straus' *Die Fledermaus* (The Bat) for Opera Ontario in Hamilton and Kitchener and the same role for L'Opera d'Avignon, France. Before then, Aline toured Canada for two years and sang more than 600 performances of Andrew Lloyd Webber's *The Phantom of the Opera*. She has appeared in concert in Gliere's *Concerto for a Coloratura Soprano*, Orff's *Carmina Burana*, Handel's *Messiah*, and other coloratura arias and show pieces.

Aline has also performed with Orchestra Symphonique de Montreal, the Vancouver CBS Orchestra, the Vancouver Symphony, the Hamilton Philharmonic and the New Brunswick Symphony. She has worked with conductors Charles Dutoit, Mario Bernardi, Grzegorz Novak, Jacques Lacombe, Daniel Lipton, and Nurhan Arman.

Other career highlights include a performance with the Metropolitan Opera Orchestra at the Met conducted by Julius Rudel. As a recitalist, she has sung in Canada and the United States and has toured with Jeunesse Musicales du Canada.

Երգչուհի՝ կոլորատուրային սոպրանո, Ալին Գուֆանը ծնել է Կ. Պոլսում: Երաժշտական կրթութիւնը ստացել է Կանադայում՝ Մոնրէալի Բրիթիշ Բոլոմբիա, ապա Քեբեքի Լաւալ համալսարաններում: 18-ամեայ երգչուհու օպերային դեբիտը Վանկուվերի օպերայում Ֆլորայի դերերգն էր Բենջամէն Բրիտեննի՝ «Պտուտակի գալար»-ում: 1995-ին նա Մետրոպոլիտէն օպերայի Ազգային ունկնդիր խորհրդի ընտրած տասը յաղթողներից մէկն էր, Լուչիանո Պաւարոտտիի վոկալիստների միջազգային մրցոյթի ֆինալիստ, Լուչիա Ալբանէզէի հիմնած, Պուչինիի անան հիմնադրամի մրցոյթի մրցանակակիր, Մոնրէալի սիմֆոնիկ նաագախմբի վոկալիստների մրցոյթի երկրորդ եւ Վանկուվերի օպերային ընկերութեան մրցոյթի առաջին մրցանակակիր, եւ յաղթել է Թուլուզի վոկալիստների միջազգային մրցոյթում: Նա Արիզոնայի օպերայում յաջողութեամբ հանդէս եկաւ Լակմէի դերերգով (Դելիբի «Լակմէ»), եւ Սիլվիայի դերերգով՝ Նիւ Եօրքի Լինքոլն սենթրում Լ'օպերա Ֆրանսէզի ներկայացրած, Գունոյի «Կոլոմբո»-յում, նոյն տարում Ֆրանսիայում Աննա՝ Ստրաւինսկու «Ռէքս պրոգրէս»-ում, ապա Օնթարիոյի օպերայում՝ Գիշերայ թագուհի (Մոցարտի «Կախարդական սրինգ»): Գիշերայ թագուհու դերերգով նա բեմ բարձրացաւ նաեւ Ալինյոնի օպերայում: Նրա դերերգերից են՝ Ադել (Շտրաուսի «Չղջիկը»), (Մոցարտի «Կոսի ֆան տուրդէ»՝ «Այդպէս են վարում բոլորը»): Շուրջ երկու տարի շրջագայել է Կանադայում՝ աւելի քան 600 անգամ հանդէս գալով Անդրու Լոյդ Վեբբի «Օպերայի Ուրականում»: Նա կատարել է Գլիերի «Կոնցերտ կոլորատուրային սոպրանոյի համար», Օրֆի «Քարմինա բուրանայի», (Նենդելի Մեսսայի կոլորատուրային սոպրանոյի երգանասերը, ինչպէս նաեւ մեներգներ, երգեր Մոնրէալի, Վանկուվերի CBS նաագախմբերի, Վանկուվերի սիմֆոնիկ, Վամիլտոն ֆիլհարմոնիկ եւ Նիւ Բրանսփիկ նաագախմբերի հետ՝ դիրիժորներ Շարլ Դիտտուայի, Մարիո Բերնարդիի, Գրժեգորժ Նովակի, Ժակ Լակոմբի, Դանիէլ Լիպտոնի, Նուրհան Արմանիի ղեկավարութեամբ, նաեւ Մետրոպոլիտէն օպերայի նաագախմբի հետ, դիրիժոր՝ Ջովիուս Ռուդէլ:

Aline Kutan

Aline Kutan with the Montreal Symphony Orchestra, conductor Charles Dutoit. 1997
Ալին Գութանը երգում է Մոնրեալի սիմֆոնիկ նաագախմբի հետ, ղեկավարությամբ՝ Չարլզ Դիպոուայի

Aline Kutan as Lakme in Delibe's *Lakme* , with Canadian Tenor Gordon Gietz
in L'Opera d'Avignon, France 1998

Ալին Գուֆանը Լակմեի դերում, Դելիբի «Լակմե» Կանադայի տենոր
Գորդոն Գիեթզի հետ

Aline Kutan as Adel in Strauss *Die Fledermaas*, with Canadian mezzo soprano Jean Stilwell
Ադելի դերում, Շտրաուսի «Չղջիկը», Կանադայի մեցցո սոպրանո Ջին Ստիլվելի հետ

Aline Kutan as Queen of the Night in Mozart's *Magic Flute*
Գիշերայ թագուհին, Մոցարտի «Կախարդական սրինգը»

Ա

Աբրահամեան Մեդէա 218
 Ադամեան Հեղինէ 114
 Ադամեան Սաթենիկ 104
 Ադամեան Եզփնէ 114
 Աթաբէկեան Անժէա 252
 Աճէմեան Անահիտ 176
 Աճէմեան Մարօ 176
 Ամարա Լուսին 202
 Աշոտ Տանիա 250
 Աստղիկ 72
 Ասրեան Արուա 152
 Արամ Զաբէլ 132
 Արսէն Բէլ 184

Բ

Բերբերեան Բէթի 194

Գ

Գալաչեան Գոհար 180
 Գասպարեան Գոհար 186
 Գարագաշեան Երանուհի 70
 Գարագաշեան Վերգինէ 80
 Գաւաֆեան Աիդա 274
 Գաւաֆեան Անի 274
 Գոլպագեան Օլգա 116
 Գոլպեգինա Մարիա 284
 Գութան Ալին 294

Դ

Դանգաս Իզաբելլա 144
 Դանիէլեան Հայկանուշ 128
 Դարեան Անիտա 208
 Դոլոփսանեան Զարուհի 172

Չ

Չաքարեան Լուսինէ 234
 Չուլալեան Ռոզ 134

Է

Էլմասեան Զարուհի 158
 Էսպէրեան Բալէն 280

Ի

Իշխանեան Լուսի 240

Խ

Խաչիկեան Եզփնէ 164

Կ

Կուչինա Սիլա 220

Հ

Հրաչեա Ազնիւ 76

Մ

Մայսուրեան Օլգա 100
 Մանգուրեան Սիրուն 146
 Մարի Նարդ 74
 Մելքոնեան Գոհարինէ 138
 Միլտոնեան Շուշանիկ 254

Յ

Յասմիկ 108

Ն

Նաւասարդեան Սետլանա 276
 Նշանեան Աննա 214
 Նովենց Գալիա 236

Շ

Շահբագեան Կլարա 162
 Շեր 258

Ո

Ոսկանեան Արուա 122

Չ

Չախոյեան Էլլադա 270
 Չուքասզեան Լիլի 178

Պ

Պապայեան Նադեժդա 96
 Պապեան Յասմիկ 288
 Պոզապալեան Լուիզա 226

Ս

Սազանդարեան Տաթևիկ 166
 Սարիարեան Դորա (Քոհն) 230
 Սինոնեան Մետաքսեա 198
 Սիրանոյշ 82

Վ

Վարդան Սիլի 256
 Վարդանեան Յակինթ 224
 Վարդանեան Ռուզաննա 136
 Վարդերեսեան Վարդուհի 210
 Վարդուհի 92

Ք

Քաշքաշեան Բիմ 278
 Քոնդագեան Բարէն 264

Փ

Փափագեան Արուսեակ 66

Ֆ

Ֆրանսիս Արլին 196

I N D E X

A

Abrahamian Medea	218
Adamian Heghineh	114
Adamian Satenik	104
Adamian Yevgineh	114
Ajemian Anahid	176
Ajemian Maro	176
Amara Lucine	202
Aram Zabel	132
Armen Kay	184
Aserian Arous	152
Ashot Tania	250
Astghig	72
Atabegian Angela	252

B

Berberian Kathy	194
Bozabalian Louisa	226

C

Chakoyan Elada	270
Cher	258
Chookasian Lillie	178

D

Danielian Hayganoush	128
Danzas Isabella	144
Daraian Anita	208
Doloukhanian Zarouhi	172

E

Elmassian Zarouhi	158
Esperian Kallen	280

F

Frances Arlene	196
----------------------	-----

G

Galajian Gohar	180
Garagashian Vergineh	80
Garagashian Yeranouhi	70
Gasparian Gohar	186
Goulazian Olga	116
Guleghina Maria	284

H

Hasmik	108
Hrachia Azniv	76

I

Ishkanian Lucy	240
----------------------	-----

K

Kashkashian Kim	278
Kavafian Aida	274
Kavafian Ani	274
Khachikian Yevgineh	164
Kondazian Karen	264
Koscina Sylva	220
Kutan Aline	294

M

Mangurian Siroon	146
Mari Nvart	74
Maysourian Olga	100
Melkougian Goharineh	138
Mildonian Shushanik	254

N

Navasardian Svetlana	276
Novents Galia	236
Nshanian Anna	214

P

Papaian Nadezhda	96
Papazian Arousiak	66
Papian Hasmik	288

S

Sarviarian Dora (Kohn)	230
Sazandarian Datevig	166
Shahbazian Clara	162
Simonian Medaxia	198
Siranoush	82

V

Vartan Sylvie	256
Vartanian Hagint	224
Vartanian Ruzanna	136
Vartouhi Varteressian	210
Vartuhi	92
Voskalian Arous	122

Z

Zakarian Lucineh	234
Zulalian Rose	134

B I B L I O G R A P H Y

- Aram Yeremian, *Arevelahay Tadron*, 1958, St. Lazaros, Venice.
 Armenian Encyclopedia, 1977, Yerevan.
Armenians in America, Celebrating the first century, Publication of Armenian Assembly, 1997 Boston
 Artsvi Bakchinian, *Tsagumove Hayen*, Yerevan. 1993
 Cassel, *Companion of Theatre*, 1994 -1997, New York, NY.
 Jeff Coplan, *Cher, The First Time*, 1998, NY., NY.
 Earl of Harewood, *Koble's Complete Opera Book*, 1987, London.
 Garnik Stepanian, *Urvagits Arevelahay Tadroni Badmutiun*, 1962 - 69 - 75 , Yerevan.
 Arthur Cholakian, *Armenia, State-People-Life*, Kingsport Press, 1996, New York, NY.
 Henrik Hovhannisian, *Hay Tadroni Badmoutiun*, 1996, Yerevan.
 Helen Matheopulos *Divas*, 1988, London.
 Martin Banham, *The Cambridge Guide to Theatre*, 1988 - 92 - 95 , Cambridge, UK.
 Michael Raeburn, *The Chronicle of Opera*, 1998, New York, NY.
 Nshan Beshiktashlian, *Taderagan Demker*, 19 - - , Beirut.
 Orbis, *Great Movie Actresses*, 1984, Great Britain.
Oveh Hay Ashkharoom.
 Paul Jakson, *Sign off for the Old Med*, *The Metropolitan Opera Broadcastings*, 1930-50-66, Oregon.
 Pars Tuglaci ,*The Role of The Balian Family In Ottoman Architecture*, Yeni Cigir Bookstore, Istanbul,1990.
 S. Masi, E. Lavcia, *Italian Movie Goddesses*. 1997, Rome, Italy
 Tangian Publishing Co. , *Armenian Digest*, 1971 - 72 - 73, New York, NY.
 Tsitsilia Brutian , *Hay Yeradzshhdagan Mshagouti Ashkharaspiur Endziughner*, 1996, Yerevan.
 Tsitsilia Brutian , *Spiurkahay Yeradzshhdner*, 1968, Yerevan.
Whose who Among Armenians, Inaugural Volume, 1995, Pasadena, CA.
 Yelena Avedisian, biography book, 1999, LA, CA.

The background picture of (p.96), Vartkes Sureniats (*The Fountain of Baktchesaraie*) series by Pushkin.

Photo credits: Most of the photos are from the collection of the artists and private collectors except as indicated below. Effort has been made to trace the ownership of all copyrighted picture materials; in the event of any questions arising as the use of any material, the author will be happy to make the necessary correction in future printings. Page numbers followed by a 'C' refer to pages in the color insert.

©Tangian Publishing Co. photo archives, New York, NY, 132, 133, 147, 148, 149, 150, 151, 160, 161, 179, 197, 209, 241, 242, 243, 244, 245, 246,247, 248, 249, 254; Publication of Armenian Assembly (1987), Boston MA, 184, 194, 261; ©Louis Melancom and Sedge Le Blang, Metropolitan Opera assn. INC. Press Dep., New York NY. 8, 203, 204 (4pictures), 205(4pictures), 206-207; (P) & © 1996 Mercury, Phillips Classics, France, photo by Peter Lidberg; © Bronx (Paris) 280C; ©Harri Irmeler, Berlin, 228top right;© Bildverlag Lauterbach, Hamburg, 227, ©Fred Kilche, Dusseldorf, top right; ©Fayer,Wien I, 229; © Elizabeth Speidel, Franz Jozef Rudel, Hamburg, bottom right©(1998), Mercury, France, unlabel PolyGram, Phillips, photo by Michael Childers \H&R.©Bronx Paris, 231C, 232C; Courtesy of AIM,(Armenian International Magazine)259C, 262C, 263C, 265C; Courtesy and ©Cher (Her own collection) from her biography book (*Cher, The First Time*, as told to Jeff Coplan, NY, NY.); © Eric Lasher, 280 ;©Rita Bozik (1979),269 bottom; © MGM (1981) 268C 268; © Ed Kreiger (1995-1997), 268C; © Nunesuch Digital (1996), New York, NY, photo by Joel Meyerovitz, 276C; © Al Robin, 267, 269 top C, © BMG Classics (1996), (P) & © 1997 EMC Records GmbH, Munchen, photo by Roberto Massotti,281 ;© LA Times Photo by Robert Gauthier, 248 top© Tibor Rudas Production c \ o Herbert Breslin inc, New York, NY. 283,285C;© Lelli & Masotti, La Scalla, Milan, pages 10C-287C; © Phillips Classics Production (1993), photo by Jaap de' Jong and by Valentin Baranovsky, for Marinsky Theatre, St. Petersburg, Russia, 288 (3pictures); © Lore Bermbach, Dusseldorf 11.291C;© Masotti for Teatro Alla Scalla, Milan, cover C; Courtesy of Ravenna Festival (1997), 293C; ©Eduard Straub, Dusseldorf (1998),292; ©RCM Artists(1999), photo by Beth Bergman, 296; ©Opera d'Avignon, France (1998), 297C, 298C; Arizona Opera, CA.(1996), 299C; Opera Ontario,Canada (1997), 297C ; ©Opera Valencia, Spain (1998), 229C; ©UPI\Corbis Bettman, NY, NY, 210, 218, 236, .

The Navasargian Family

*Arranged for the author's share of the proceeds
to be donated to the publication department of
"The Armenian National Academy of Arts and Science"
in Yerevan, Armenia*

Նաասարգեան ընտանիքը

*Սոյն գրքի հասոյթը յատկացնում է
«Նայաստանի Գիտութիւնների Ազգային Ակադեմիայի
Արւեստի Ինստիտուտին»
գրքերի հրատարակման համար*

FOR REORDER CALL

Edith Navasargian
3270 Beaudry Terrace
Glendale, CA. 91208 U.S.A.
Tel: (818) 957-5389
Fax: (818) 957-5372
e-mail: ednavas@aol.com

Selected, arranged and designed by Alice Navasargian

A note on the Type:

The essay Portions of this book are set in
Goudy for English text
and Maral for Armenian text
Drop letters Shelley Volante for English
and Lucine for Armenian
Color separations by : TriA Inc.

ALICE NAVASARGIAN

*A*lice (Minasian) Navasargian was born in Tabriz, Iran. Growing up in a family which was very involved in Armenian cultural activities and causes inspired her current love of her people and her heritage.

Alice studied music and art in Tabriz for many years, and received her bachelors degree in Armenology, at the University of Isfahan.

With her husband and children, she came to America in 1978, first settled in Boston, Massachusetts, and later moved to Los Angeles, California.

Her first book “Iran-Armenia Golden Bridges”, presents artworks and biographies of 55 Iranian born Armenian painters. In “Armenian Women of the Stage” she introduces Armenian women in the performing arts, who became famous in their own time, and some even finding international acclaim today.

Լիս Նասարգեան «Մինասեան» ծնել է Թաբրիզում, Իրան: Մեծանալով հայ մշակոյթի եւ ազգային ինքնագիտակցութեան նփրած ընտանիքում, նա իր բարոյական պարտքն է համարում, իր հերթին՝ ծառայել հայ մշակոյթին ու հայապահպանման գործին: Ալիս տարիներ չետեւել է դաշնամուրային եւ նկարչական դասընթացների: Աւարտել է Իսֆահանի Համալսարանի Հայագիտութեան բաժինը: 1978 թին բնակութիւն է հաստատել Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներում. նախ՝ Պոստոն եւ ապա Լոս Անջելէս, Բալիֆորնիա:

Նրա առաջին գիրքը, «Իրան Հայաստան Ոսկի Կամուրջներ» ներկայացնում է Իրանում ծնած 55 հայ նկարիչների ստեղծագործութիւնները, իրենց կենսագրականներով: Սոյն գիրքը՝ «Բեմին Նփրած Հայուհիներ», ընթերցողին ներկայացնում է իրենց կեանքը բեմին նփրած մի շարք նշանատր հայ արւեստագիտուհիներին, որոնք բարձր պահելով մեր մշակոյթի համբաւը՝ փայլել եւ փայլում են հայ եւ օտար բեմերի վրայ: